МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

Кваліфікаційна робота
магістра

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ В ОРГАНАХ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ

Виконала: магістрантка 2-го курсу, групи 8.2819
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування»
В.В. Гудзовська

Керівник: доцент кафедри соціальної філософії та управління,
доцент, к.психол.н. Бойко Г.В.

Рецензент: професор кафедри соціальної філософії та управління,
доцент, д.філос.н. Глазунов В.В.

Запоріжжя — 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціології та управління
Кафедра соціальної філософії та управління
Рівень вищої освіти магістр
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри соціальної філософії та управління
_____Т.І. Бутченко
«____»_____2020 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТЦІ

Гудзовській Вікторії Володимирівні
(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи Публічне адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення
керівник роботи Бойко Ганна Валентинівна, к.психол.н., доцент,
(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом ЗНУ від «25» травня 2020 року № 605-с

2. Строк подання студентом роботи 3 грудня 2020 року

3. Вихідні дані до роботи Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с.; Рейни Х. Дж. Анализ и управление в государственных организациях : пер. с англ. / Х. Дж. Рейни. 2-е изд. М. : ИНФРА-М, 2002. 402 с.; Про затвердження правил державної реєстрації актів цивільного стану: Наказ Міністерства юстиції України від 18 жовтня 2000 року № 52/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0719-00#Text; Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 року № 2398-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17/stru#Stru.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1. Окреслити ґенезу публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення. 2. Охарактеризувати загальнотеоретичні підходи до поняття «публічне адміністрування» та сформувати визначення «публічне адміністрування в діяльності органів державної реєстрації актів цивільного стану населення». 3. Дослідити методи та принципи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення. 4. Проаналізувати специфіку правового забезпечення публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення. 5. Дослідити структуру механізму публічного адміністрування в зазначеній сфері суспільних

відносин. 6. Розкрити концептуальні підходи до реформування органів державної реєстрації актів цивільного стану населення. 7. Охарактеризувати зарубіжний досвід публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення з метою виокремлення найкращих міжнародних практик для запозичення Україною. 8. Дослідити тенденції розвитку публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення в контексті цифрової трансформації.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
_____
_____
_____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	Бойко Г.В., доцент кафедри соціальної філософії та управління	25.05.2020	25.05.2020
Розділ 2	Бойко Г.В., доцент кафедри соціальної філософії та управління	24.06.2020	24.06.2020
Розділ 3	Бойко Г.В., доцент кафедри соціальної філософії та управління	25.09.2020	25.09.2020

7. Дата видачі завдання 25 травня 2020 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вибір теми кваліфікаційної роботи	Березень –квітень 2020	*виконано*
2.	Бібліографічний пошук	Травень 2020	*виконано*
3.	Розробка основних положень роботи	Травень 2020	*виконано*
4.	І розділ	Червень 2020	*виконано*
5.	ІІ розділ	Липень – серпень 2020	*виконано*
6.	ІІІ розділ	Вересень – жовтень 2020	*виконано*
7.	Систематизація висновків	Листопад 2020	*виконано*
8.	Нормоконтроль	Листопад – грудень 2020	*виконано*

Студент _____ В.В. Гудзовська

Керівник роботи _____ Г.В. Бойко

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ О.В. Заїка

РЕФЕРАТ

Обсяг роботи 78 сторінок, 2 таблиці, 58 джерел.

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТУВАННЯ, ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ, ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТУВАННЯ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ.

Мета роботи: проаналізувати та дослідити діяльність публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення.

Об'єкт дослідження: сфера публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення.

Предмет дослідження: принципи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення.

Методи дослідження: аналіз, синтез, абстрагування, індукція та дедукція.

Гіпотеза: ефективне публічне адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану передбачає врахування цифрової трансформації та використання зарубіжного досвіду.

Висновки:

1. Публічне адміністрування у сфері державної реєстрації актів цивільного стану в Україні – це адміністративна діяльність суб'єктів публічної адміністрації із внесення інформації у Державний реєстр актів цивільного стану, з метою обліку та надання йому законної чинності (легітимності), що здійснюється на основі реалізації норм адміністративного права в процесі надання публічною адміністрацією адміністративних послуг.

2. Законодавством не передбачено будь-яких положень про роль публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення. Така ситуація потребує вирішення, шляхом внесення змін до законодавства України.

3. Впровадження в наше законодавство зарубіжних практик стане позитивним фактором у справі реформування у питанні поліпшення стану адміністративних процедур, а також забезпечення конституційних прав, свобод та законних інтересів громадян у взаєминах з органами публічного управління та адміністрування.

SUMMARY

Volume of work 78 pages, 2 tables, 58 sources.

PUBLIC ADMINISTRATION, BODIES OF STATE REGISTRATION OF CIVIL STATUS ACTS, PUBLIC ADMINISTRATION IN CIVIL STATE BODIES.

Aim: to analyze and investigate the activities of public administration in the bodies of state registration of civil acts.

Object of research: the sphere of public administration in the bodies of state registration of public civil status acts.

Subject of research: principles of public administration in the bodies of state registration of public civil status acts.

Research methods: analysis, synthesis, abstraction, induction and deduction.

Hypothesis: effective public administration in the bodies of state registration of civil status acts takes into account the digital transformation and the use of foreign experience.

Conclusions:

1. Public administration in the field of state registration of civil status acts in Ukraine is an administrative activity of public administration entities to enter information into the State Register of Civil Status Acts, in order to record and give it legal force (legitimacy), which is based on the implementation of norms of administrative law in the process of providing administrative services by the public administration.

2. It isn’t provided by any regulations of the role of public administration in the bodies of state registration of acts of civil acts of the population. The current situation demands the solution by amendment of the legislation of Ukraine.

3. The introduction of foreign practices into our legislation will be a positive factor in reforming the improvement of administrative procedures, as well as ensuring the constitutional rights, freedoms and legitimate interests of citizens in relations with public goverence and administration.

ЗМІСТ

ВСТУП 6

РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ 9

1.1. Історія дослідження публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення 9

1.2. Визначення основних понять дослідження «публічне адміністрування» та «органи державної реєстрації актів цивільного стану населення» 13

1.3. Методи та принципи дослідження публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення 24

РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ 28

2.1. Правове забезпечення публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення 28

2.2. Структура механізму публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення 33

2.3. Концептуальні підходи до органів державної реєстрації актів цивільного стану населення в умовах реформування 37

РОЗДІЛ 3. ПРАКСЕОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ 43

3.1. Порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення 43

3.2. Тенденції розвитку системи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення в контексті цифрової трансформації 54
ВИСНОВКИ 62
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ 66
ДОДАТКИ 73

ВСТУП

В сучасних умовах українське суспільство вимагає від державної влади правового порядку, побудованого на засадах демократичного суспільства. Для досягнення такої мети важливо забезпечити високий рівень правової культури і правової свідомості громадян. Крім того, для забезпечення добробуту громадян в умовах демократії необхідна прозорість влади та відповідальність бізнесу.

Універсальним винаходом людства щодо належного обліку й аудиту є різноманітні реєстрації, які здійснюються як публічними, так і приватними суб'єктами. Провідну роль у цій сфері виконує державна реєстрація. Адже такі адміністративні дії захищені нормами права і, відповідно, державним примусом у разі порушення. Без інформації, що міститься в різноманітних державних реєстрах, в умовах сьогодення неможливо здійснити жодну угоду, будь-яку юридично значущу дію.

Ще більше зростає значення державної реєстрації в умовах електронного врядування. Без системи державних реєстрів інформаційне суспільство не може існувати. Разом із тим, під час здійснення державної реєстрації, а також під час використання інформації державних реєстрів часто виявляються правові прогалини, а то й здійснюються правопорушення, які призводять до порушення прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Отже, проблема публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану в Україні є такою, що потребує розв'язання, а також удосконалення законодавства у цій сфері.

На проблеми публічного адміністрування у сфері державної реєстрації в Україні звертали увагу вчені-адміністративісти. Серед них необхідно виділити таких, як В. Авер'янов, М. Басілашвілі, В. Галунько, І. Грущинський, М. Гурковський, П. Діхтієвський, Д. Заброда, В. Колпаков, О. Кузьменко, С. Овчарук, Я. Пономарьова, А. Солонар, С. Стеценко та ін.

Слід зазначити, що хоча проблема публічного адміністрування в органах державної реєстрації й вивчається українськими вченими, проте дослідження публічного адміністрування у діяльності органів Державної реєстрації актів цивільного стану, і до сьогодні є достатньо фрагментарними, що слід визнати суттєвим недоліком, який потребує усунення.

Об'єктом дослідження є сфера публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення.

Предметом дослідження є принципи, технології та процедури публічного адміністрування органів державної реєстрації актів цивільного стану населення.

Мета роботи полягає в комплексному аналізі, детальному дослідженні та систематизації загальнотеоретичних підходів до забезпечення результативної та ефективної діяльності публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення, пошуку нових підходів щодо оптимізації результативності та ефективної діяльності їх діяльності. Відповідно до зазначеної мети у процесі дослідження були поставлені такі *завдання:*

1) окреслити ґенезу публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення;

2) охарактеризувати загальнотеоретичні підходи до поняття «публічне адміністрування» та сформувати визначення «публічне адміністрування в діяльності органів державної реєстрації актів цивільного стану населення»;

3) дослідити методи та принципи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення;

4) проаналізувати специфіку правового забезпечення публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення;

5) дослідити структуру механізму публічного адміністрування в зазначеній сфері суспільних відносин;

6) розкрити концептуальні підходи до реформування органів державної реєстрації актів цивільного стану населення;

7) охарактеризувати зарубіжний досвід публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення з метою виокремлення найкращих міжнародних практик для запозичення Україною;

8) дослідити тенденції розвитку публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення в контексті цифрової трансформації.

Наукова новизна дослідження полягає у розвитку системи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення в контексті цифрової трансформації.

Гіпотеза: ефективне публічне адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану передбачає врахування цифрової трансформації та використання зарубіжного досвіду.

Апробація роботи. Результати дослідження було представлено у двох наукових роботах на таких конференціях, як: Щорічна міжнародна науково-практична конференція «Запорізькі правові читання» (19-20 травня 2020 року) та Всеукраїнська науково-практична конференція «Правова освіта та правова наука в умовах сучасних трансформаційних процесів (20 листопада 2020 року).

Структура роботи: кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку літератури та додатків.

РОЗДІЛ 1
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ

1.1. Історія дослідження публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення

Джерела ідей управління суспільством і країною сягають часів Платона, Сократа та ін. Так, Аристотель вважав, що держава підпорядковує усе громадське життя. Фома Аквінський вважав, що владі потрібно підкорюватись, оскільки вона встановлена Богом та несе людям добро, він відстоював ідеї теократичного устрою держави.

У XVII ст. Гуго Гроцій, Томас Гоббс, Джон Локк, Бенедикт Спіноза та ін. обґрунтовують теорії суспільної угоди та природного права, державне та суспільне управління набувають раціонального пояснення. Томас Гоббс обґрунтовує необхідність саме наукового управління на державному рівні та у суспільстві, відстоюється рівність людей перед законом, справедливість відзначається як критерій ефективності управління суспільством. Набуває розвитку новоєвропейський етап державного управління, коли відбувається становлення розвитку правової держави з одночасним розмежуванням політики та економіки. Перші спроби наукового обґрунтування державного управління здійснили вчені-камералісти Німеччини і Австрії.

На початку виникнення адміністративного права був науковий напрям – камералістика, створений в Австрії та Германії в XVIII ст. У 1727 р. у Пруссії Фрідріхом Вільгельмом засновані перші кафедри камеральної науки. Камералістика описувала явища адміністративного управління – було започатковано нові підходи в адміністративному управлінні, обов’язки чиновників мали бути зарегламентовані, виділялася спеціалізація установ

державної адміністрації в певній царині. Камеральна наука вивчала способи отримання максимального доходу, зокрема з камерального майна. Самими відомими фахівцями камеральних наук були Шредер, Зекендорф, Горнек, Зонненфельс, Юсті. у Відні були відкриті кафедри 1752 року, у Геттінгені – у 1755 році, написано велику кількість наукових праць, які мали практично-інструментальний характер, було аналізовано питання підвищення «ефективності» управління, поширення та посилення державної влади, підтримки загального добробуту і господарства [48].

З XVIII ст. до XIX ст. відносини між суспільством і державою мають конституційний та демократичний характер. Німецький вчений Лоренц фон Штейн написав працю «Теорія державного управління», яка була роздрукована у восьми томах з 1866 по 1884 роки. На думку Лоренц фон Штейна провідну роль відігравала виконавча влада, дії якої мають визначний характер в державному управлінні. Він вважав, що у суспільстві, де існує бажання багатих мати владну перевагу над бідними, нерівність та несправедливість, саме держава повинна розв’язати ці суперечки, забезпечити духовний і матеріальний рівень громадян. Воля держави не повинна бути віддзеркаленням волі політичної сили або класу, вона повинна відповідати сумарній волі всіх індивідів. За Штейном, тільки держава здатна підняти знедолені маси, слабкий клас до рівня багатих і сильних, відновити рівність і свободу, що існували ще до створення суспільства [19].

Набувають розповсюдження теоретичні розробки адміністративно-державного управління В. Вільсона (1887 р.) [58], який відзначав способи покращення діяльності уряду з метою зменшення обтяжливості та впорядкування його організації, спільно із Ф. Гуднау намагався розробити в кінці XIX – на початку XX ст. дійову модель бюрократії для демократичної громади, але видатною стає модель «ідеальної бюрократії» (бюрократичної організації) М. Вебера.

Короткий історичний огляд формування та розвитку теорій управління суспільством і країною наведено у таблиці (Додаток А) [22, с. 20].

На протязі майже всього XX ст. публічне адміністрування розвивалось як невід'ємна частина політичної науки (political scienze), у відриві від підходів і предметного поля, розроблених у галузі менеджменту (generic management). Публічне адміністрування тривалий час ігнорувало розвиток інформаційних технологій, що заповнювали приватний та публічний сектори [17].

Що стосується історії реєстрації актів цивільного стану, то вона починається з 1721 року, коли цар Петро 1 впровадив реєстрацію цивільного стану громадян у царській Росії та встановив обов'язкову реєстрацію народження у православного населення. Саме тоді було введено систему метричних книг, які були основним документом реєстрації актів народження, хрещення, одруження і смерті, та заповнювалися вони священиком, який виконував усі пов'язані з цим обряди. Кожна з книг складалася з трьох частин, розділених на наступні відомості: 1. Про народження – дата народження, хрещення, прізвище та ім'я, місце проживання, віросповідання батьків і хрещених батьків, законність і незаконність народження; 2. Про шлюб – прізвище, ім'я, місце проживання, національність, віросповідання нареченої і нареченого, вік одруження, дата одруження, прізвища та імена свідків; 3. Про смерть – прізвище, ім'я, місце проживання, вік померлого, причина і дата смерті, місце поховання.

Історія сучасних відділів державної реєстрації актів цивільного стану (далі ДРАЦС) України починається з 20 лютого 1919 року, коли Рада народних комісарів УРСР прийняла 3 декрети: «Про організацію відділу записів актів цивільного стану»; «Про цивільний шлюб і про ведення книг актів цивільного стану»; «Про розлучення».

Кодекс законів про сім'ю, опіку, шлюб і акти громадянського стану УРСР було прийнято 30 травня 1926 року, який прирівняв позашлюбних дітей із шлюбними, досить детально регламентовуючи порядок встановлення

батьківства щодо позашлюбних дітей. У липні 1934 року органи ЗАГС було включено до структури Народного комісаріату внутрішніх справ, відділи стали називатися – бюро. Всі співробітники мають міліцейські чини, начальники відділів стають лейтенантами. Указ Президії Верховної Ради СРСР від 08 липня 1944 зобов'язував зареєструвати шлюб у органах загс всі подружні пари, що перебували у фактичних шлюбних стосунках. В 1946 році НКВС перейменовано у МВС. Органи ЗАГС виведені із підпорядкування Міністерства внутрішніх справ та передані в підпорядкування органів місцевого самоврядування з 25 жовтня 1956 року.

У післявоєнні роки була посилена процедура розлучення, але лише за постановою суду шлюб було припинено. Після прийняття 1 січня 1970 року Кодексу про шлюб та сім'ю Української РСР, шлюб можна було припинити в органах ЗАГС за угодою сторін та відсутності суперечок. У Кодексі також відзначалося, що спільне проживання без реєстрації шлюбу не тягне за собою правових наслідків.

З 1998 року по сьогодення відділи ДРАЦС є структурними підрозділами управлінь юстиції.

1935-1992 роки у відділах ЗАГС реєструвались акти цивільного стану про усиновлення.

У 1968 році з'являється вид державної реєстрації – встановлення батьківства.

На сучасному етапі реєстрація актів цивільного стану проводиться в електронному та паперовому вигляді (з 2008 року). На підтвердження державної реєстрації актів цивільного стану громадянам видаються свідоцтва про державну реєстрацію, витяги з Державного реєстру актів цивільного стану громадян. На сьогодні існує 5 видів державної реєстрації : про народження, про смерть, про шлюб, про розірвання шлюбу, про зміну імені (з 1949 року).

Публічне адміністрування у сфері державної реєстрації актів цивільного стану здійснюють такі суб'єкти, як безпосередньо Міністерство юстиції

України та Головні територіальні управління юстиції Міністерства юстиції України.

Управління юстицією – це діяльність, спрямована на виконання задач зміцнення законності, захист прав і законних інтересів громадян, їх об'єднань, установ, організацій, підприємств і держави.

Однією з особливостей юстиції є багато об'єктність у цій сфері управління. До об'єктів юстиції належать судові установи, нотаріальні контори, органи державної реєстрації актів цивільного стану, судово-експертні установи й адвокатура. Усі вони мають різне правове положення, розрізняються своїм призначенням і характером компетенції.

1.2. Визначення основних понять дослідження «публічне адміністрування» та «органи державної реєстрації актів цивільного стану населення»

Публічне адміністрування – одна з ключових дисциплін, яка формує управлінську еліту для забезпечення взаємодії інтересів бізнесу, політики, громадянського суспільства з метою розробки та прийняття стратегічних рішень на базі використання сучасних інноваційних технологій.

Адміністрування (англ. «administro» – керую, виконую) – бюрократичний метод управління завдяки командуванню.

Адміністрування – діяльність щодо керівництва дорученою ділянкою завдяки застосуванню адміністративних методів управління.

Адміністрування, як функція управління, відповідно до класичною теорії управління включає:

– планування (постановка цілей і задач);

– організацію (створення формальної структури підпорядкованості і розподіл функцій між підрозділами);

– керівництво (оперативне прийняття рішень у вигляді наказів, розпоряджень, забезпечення узгодженості взаємодії усіх підрозділів);

– облік;

– контроль;

– аналіз.

Адміністрування поділяється на:

– корпоративне (приватне);

– громадське (державне, регіональне, муніципальне).

Адміністрування також розглядається як організаційно-розпорядча діяльність менеджерів у взаємодії з органами управління різних рівнів.

Термін «публічний» у Новому тлумачному словнику української мови визначається як те, що відбувається у присутності публіки, людей; як відкритий, привселюдний; призначений для широкого користування; як громадський, загальний, загальнодоступний; стосується публіки [24, с. 843].

На думку Ю. Шарова, «адміністрування» (administration) – це розподіл повноважень та обов'язків між учасниками процесу та інформаційно-комунікативне забезпечення вертикальної та горизонтальної координації між суб'єктами врядування [52, с. 7].

У менеджменті термін «адміністрування» застосовується, в основному, як організаційно-розпорядчий метод державного управління, він ґрунтується на основі постанов, наказів, розпоряджень, вказівок та інструкцій, і використовується, переважно, виконавчими органами державної влади в особі державних службовців. Узагальнюючи вищезазначене, зміст терміну «адміністрування» визначено як дії службовців із надання громадянам країни державних (публічних) послуг. В Енциклопедії державного управління публічне адміністрування розглядається як різновид управлінської діяльності інституцій публічної влади, завдяки якій громадянське суспільство та держава забезпечують самокерованість (самоврядність) суспільної системи та її розвиток у певному напрямі [9, с. 489].

Вільсон зазначав, що наука адміністрування полягає у визначенні діяльності, яку проводить уряд, при цьому йде пошук засобів, завдяки яким ця діяльність буде ефективною, з мінімальними фінансовими та енергетичними витратами та впорядкує організацію управління [58, с. 204]. Вільсон обґрунтував, що на державній службі мають працювати люди з високим фаховим рівнем, лише так можна досягти економічності й ефективності. Щоб отримати очікуваний результат, треба реформувати адміністративно-державний апарат, а для цього вивчити принципи його дії з наукової точки зору і виділити його як самостійний науковий напрям.

Термін «публічне адміністрування» походить від англ. «public administration». У вузькому розумінні публічне адміністрування пов'язане із виконавчою гілкою влади і розглядається як:

професійна діяльність державних службовців, яка включає всі види діяльності, спрямовані на реалізацію рішень уряду [16];

вивчення, розробка та впровадження напрямів урядової політики;

міждисциплінарна академічна сфера, що базується на теорії та концепціях економіки, політичних наук, соціології, адміністративного права, менеджменту [55].

Публічне адміністрування – цілеспрямована взаємодія публічних адміністрацій з юридичними та фізичними особами з приводу забезпечення реалізації законів та підзаконних актів і виконання частини основних функцій: орієнтуючого планування, що визначає бажані напрямки розвитку, створення правових, економічних та інших умов для реалізації інтересів учасників взаємодії, розподілу праці, кооперування та координування діяльності, моніторинг результатів [50, с. 7]. У вузькому розумінні публічне адміністрування пов'язане із виконавчою гілкою влади і розглядається як: професійна діяльність державних службовців, яка включає всі види діяльності, спрямовані на реалізацію рішень уряду; вивчення, розробку та впровадження напрямів урядової політики. У широкому – під публічним адмініструванням

розуміють всю систему адміністративних інститутів із ієрархією влади, за допомогою якої відповідальність за виконання державних рішень спускається зверху донизу [50, с. 7-8]. Як цілком справедливо зазначив С. Чернов, публічне адміністрування – це регламентована законами та іншими нормативно-правовими актами діяльність суб'єктів публічного адміністрування, спрямована на здійснення законів та інших нормативно-правових актів шляхом прийняття адміністративних рішень, надання встановлених законами адміністративних послуг [51, с. 7].

У широкому сенсі під публічним адмініструванням розуміють всю систему адміністративних інститутів із ієрархією влади, за допомогою якої відповідальність за виконання державних рішень спускається зверху донизу. Тобто публічне адміністрування пов'язане із трьома гілками влади – законодавчою, виконавчою і судовою. Так, Л.Нігро та Ф.Нігро визначають це поняття як: «скоординовані групові дії в державних справах», що:

1) пов'язані із трьома гілками влади – законодавчою, виконавчою і судовою – та їх взаємодією;

2) мають важливе значення у формуванні державної політики та є частиною політичного процесу;

3) значно відрізняються від адміністрування у приватному секторі;

4) пов'язані із численними приватними групами та індивідами, які працюють у різних компаніях та громадах» [45].

Відповідно до словника української мови «реєстрація» походить від слова «реєструвати», що означає «вносити що-, кого-небудь у книгу для запису справ, документів, земельних володінь, майна і т.п. з метою надання йому законної чинності або обліку» [44].

У Конституції України слово «реєстрація» вживається лише один раз у такому контексті: «Нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади підлягають реєстрації в порядку, встановленому законом» (відповідно до ст. 117) [14].

Публічне адміністрування є складовою частиною системи державного управління. Його часто плутають з публічним управлінням.

Суб'єкт публічного адміністрування (СПА) – орган, установа, посадова особа, юридична особа, що уповноважені здійснювати публічне адміністрування.

Публічне адміністрування розглядається у вузькому та широкому значенні.

У вузькому сенсі, публічне адміністрування передбачає взаємодію суб'єктів виключно з виконавчою гілкою влади (Кабінет Міністрів та структури, що йому безпосередньо підпорядковані).

У широкому сенсі – з усіма трьома гілками влади (законодавчою, виконавчою, судовою) та на різних рівнях прийняття рішень (муніципальний, регіональний, державний тощо).

Завдяки існуванню влади публічне адміністрування стає можливим. За умови дотримання державного інтересу влада являє собою орган легітимного примусу в інтересах населення.

Головною ознакою влади є її суверенність, неподільність і цілісність. Системний характер публічного адміністрування полягає в тому, що він забезпечує єдність партнерського (соціально-консолідованого) і розпорядчого (командна адміністративного) початків у практиці регулювання соціальних відносин і процесів. Також системний характер публічного адміністрування реалізує декілька функцій, таких як: інституційна, регулятивна, цінепокладаюча, функціональна й ідеологічна.

Інституційна функція діє через затвердження необхідних при вирішенні державних питань громадянських, політичних і соціально-економічних інститутів для розподілу владних повноважень.

Регулятивна функція реалізується через системи законів і норм, які встановлюють загальні правила, що й регулюють поведінку суб’єктів.

Цілепокладаюча – через вибір і розробку пріоритетних напрямків політичного і соціально-економічного розвитку шляхом реалізації програм, що підтримуються більшістю населення.

Функціональна функція розвивається завдяки розробці та реалізації дій, що спрямовані на підтримку всієї господарської інфраструктури держави в особі її провідних галузей.

Ідеологічна функція формує загальнонаціональної ідеї, які покликані в межах держави консолідувати суспільство.

Наявність санкцій можливостей, делегованих засновниками її центрального апарату представницькому органу управління є особливістю публічної влади. Публічна влада має верховенством у вирішенні питань державного значення, видаючи розпорядження, обов'язкові для виконання.

Публічне управління є одним із видів діяльності здійснення влади (поруч із законотворенням і правосуддям), яке полягає у практичній реалізації виконавчо-розпорядчих й організаційних функцій із втілення в життя вимог законодавства та здійснення на цій основі управлінського впливу щодо певних об'єктів.

Держава представляє суспільство і забезпечує його економічну і політичну єдність, виконує основний обсяг управлінської діяльності найважливіших сфер економічного і суспільного життя. Управлінські рішення здійснюється за допомогою державного механізму. Приймаючи нормативно-правові акти, держава може дозволяти, забороняти або обмежувати діяльність політичних організацій, рухів та партій. Ключовими особливостями сучасної держави є централізація і концентрація політичної влади в руках єдиної держави, що володіє механізмами адміністративного управління, постійною професійною армією і т.д.

Від інших форм соціальної організації держава відрізняється саме тим, що вона виступає в якості єдиного головного суб'єкта державної влади, дія

якого поширюється на всю територію і на всіх громадян, яка підпадає під юрисдикцію держави.

Суб'єкти політики – це всі учасники політичних відносин (громадяни, громадсько-політичні організації, соціальні групи, коаліції держав, держави тощо).

Об'єктом політики, як вже зазначалось, є політична влада. Втім, суб'єкти політики можуть бути як активними, так і пасивними. Активні суб'єкти політики, тобто ті сили, які реально здійснюють регулювання політичних відносин, яким тією чи іншою мірою належить політична влада, називають суб'єктами влади. Як вже зазначалось раніше, це перш за все держава та її органи, політичні партії та громадсько-політичні організації, органи місцевого самоврядування, окремі політичні діячі або групи політиків, певною мірою – у демократичних режимах – увесь народ. Натомість пасивні суб'єкти політики – пересічні громадяни, соціальні та етнічні групи або народ в цілому, а також інші сили, яки не мають на даний час доступу до влади, є об'єктами влади. Власне, народ завжди, навіть у найрозвинутіших демократіях, є об'єктом влади, – адже влада й виникає для того, щоб керувати суспільством. Відмінності між державами полягають лише в тому, наскільки народ та окремі його частини є одночасно і суб'єктами влади.

Відповідно до частини 1 статті 4 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» органами державної реєстрації актів цивільного стану є:

1) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану;

2) відділи державної реєстрації актів цивільного стану Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі, районних, районних у містах, міських (міст обласного значення),

міськрайонних управлінь юстиції (далі – відділи державної реєстрації актів цивільного стану);

3) виконавчі органи сільських, селищних і міських (крім міст обласного значення) рад;

4) дипломатичні представництва і консульські установи України для громадян які проживають або тимчасово перебувають за кордоном [27].

Відділи державної реєстрації актів цивільного стану проводять державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені, смерті, вносять зміни до актових записів цивільного стану, поновлюють та анулюють їх; формують Державний реєстр актів цивільного стану громадян, ведуть його, зберігають архівний фонд; здійснюють відповідно до законодавства інші повноваження.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських (крім міст обласного значення) рад проводять державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті.

Дипломатичні представництва і консульські установи України проводять державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені, смерті щодо громадян України, приймають і розглядають заяви про внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання.

Державна реєстрація зміни імені та розірвання шлюбу проводиться дипломатичними представництвами і консульськими установами України лише щодо громадян України, які постійно проживають за кордоном.

Органи державної реєстрації актів цивільного стану видають відповідні свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану; повідомляють компетентні органи іноземних держав, з якими Україною укладено договори про правову допомогу і правові відносини у цивільних і сімейних справах, про державну реєстрацію актів цивільного стану громадян таких держав, якщо правилами договорів передбачено надання зазначених відомостей.

Діяльність органів державної реєстрації актів цивільного стану ґрунтується на принципах додержання законності, захисту прав і законних інтересів громадян та держави, додержання таємниці державної реєстрації актів цивільного стану, належного документального оформлення проведеної державної реєстрації.

Державна реєстрація актів цивільного стану проводиться з метою забезпечення реалізації прав фізичної особи та офіційного визнання і підтвердження державою фактів народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені, смерті.

Діяльність органів державної реєстрації актів цивільного стану ґрунтується на принципах додержання законності, захисту прав і законних інтересів громадян та держави, додержання таємниці державної реєстрації актів цивільного стану, належного документального оформлення проведеної державної реєстрації.

Працівники органів державної реєстрації актів цивільного стану не мають права проводити державну реєстрацію актів цивільного стану щодо себе, другого з подружжя, своїх та його родичів (батьків, дітей, онуків, діда, баби, братів, сестер). У зазначених випадках державна реєстрація актів цивільного стану проводиться іншим працівником того ж органу державної реєстрації актів цивільного стану чи в іншому органі державної реєстрації актів цивільного стану.

Відділ державної реєстрації актів цивільного стану є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

Працівник відділу державної реєстрації актів цивільного стану є державним службовцем. Оплата праці працівника відділу державної реєстрації актів цивільного стану складається з посадового окладу, премії, доплати за ранг та надбавки за вислугу років, а також інших надбавок згідно із законодавством. За виконання визначених цим Законом функцій працівники

відділу державної реєстрації актів цивільного стану одержують винагороду в розмірі та порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Державна реєстрація актів цивільного стану проводиться шляхом складення актових записів цивільного стану.

Актовий запис цивільного стану – це документ органу державної реєстрації актів цивільного стану, який містить персональні відомості про особу та підтверджує факт проведення державної реєстрації акта цивільного стану.

Актовий запис цивільного стану складається у двох примірниках.

Інформація про персональні дані фізичної особи, що містяться в актовому записі цивільного стану, є конфіденційною і не підлягає розголошенню.

Актовий запис цивільного стану є безспірним доказом фактів, реєстрація яких посвідчується, до спростування його в судовому порядку.

Зразки актових записів цивільного стану затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Для державної реєстрації актів цивільного стану подається паспорт громадянина України або паспортний документ іноземця заявника та документи, які підтверджують факти, що підлягають державній реєстрації.

Правила проведення державної реєстрації актів цивільного стану, внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання затверджуються Міністерством юстиції України.

Особливості проведення державної реєстрації актів цивільного стану дипломатичними представництвами і консульськими установами України визначаються Консульським статутом України та інструкцією про державну реєстрацію актів цивільного стану, яка затверджується центральним органом виконавчої влади із забезпечення реалізації державної політики у сфері зовнішніх зносин України за погодженням із Міністерством юстиції України.

Органи державної реєстрації актів цивільного стану, крім дипломатичних представництв і консульських установ України, подають центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, відомості про фізичних осіб для внесення або зміни таких даних у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків. Відомості передаються у вигляді відповідних облікових карток за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної податкової політики, та погодженою з Міністерством юстиції України, у разі проведення державної реєстрації смерті, проведення реєстрації інших актів цивільного стану, що пов'язані із зміною прізвища, імені, по батькові чи інших даних про фізичну особу, які включаються до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків. Порядок взаємодії між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та відділами реєстрації актів цивільного стану відповідно до Податкового кодексу України та цього Закону встановлюється Кабінетом Міністрів України [27].

Отже, узагальнюючи вищезазначене, під публічним адмініструванням доцільно розуміти цілеспрямовану взаємодію публічних адміністрацій з юридичними та фізичними особами з приводу забезпечення реалізації законів та підзаконних актів і виконання частини основних функцій: орієнтуючого планування, що визначає бажані напрямки розвитку, створення правових, економічних та інших умов для реалізації інтересів учасників взаємодії, розподілу праці, кооперування та координування діяльності, моніторинг результатів. Враховуючи це, вважаємо, що публічне адміністрування у сфері державної реєстрації актів цивільного стану в Україні – це адміністративна діяльність суб’єктів публічної адміністрації із внесення інформації у Державний реєстр актів цивільного стану, з метою обліку та надання йому законної чинності (легітимності), що здійснюється на основі реалізації норм

адміністративного права в процесі надання публічною адміністрацією адміністративних послуг.

1.3. Методи та принципи дослідження публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану

Для об’єктивного і точного описання теми ми будемо використовувати набір певних наукових принципів та методів, які дозволяють більш детально розкрити проблему публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення.

У ході дослідження ми використовуватимемо такі принципи:

1. Принцип об’єктивності – орієнтує дослідника на отримання інформації, яка характеризує об’єкт, що вивчається без врахування побажань суб’єкта, який досліджує тему, його світоглядних, політичних, моральних і інших позицій. Об’єктивність є основною установкою пізнання, тому необхідно свідомо керуватися нею, орієнтуватися на об’єктивність, тому що в повсякденній діяльності постійно доводиться стикатися з думками, посиланнями на думки інших людей, на достовірні дані, які тим не менше можуть виявитися неточними.

Дотримання даного принципу дозволить нам об’єктивно вивчити становище та проблеми публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення.

2. Принцип системності – потребує розмежування зовнішньої і внутрішньої сторін матеріальних систем, сутності і її прояву, дослідження різних сторін предмета, їх єдності, розкриття форми і змісту, елементів і структури, випадкового і необхідного. Цей принцип направляє мислення на перехід від явищ до їх сутності, до пізнання цілісності системи.

Даний принцип дозволить ретельно вивчити об’єкт нашого дослідження, визначити сутність органів державної реєстрації актів цивільного стану населення та розглянути їх у сукупності.

3. Принцип історизму – розширює і поглиблює уявлення про пізнання даного предмета. Історизм базується на уявленнях про сутність розвитку, про прогрес, синтезування, взаємозв’язок якості і кількості, причинності і т. д. Цей принцип дозолить визначити причини виникнення проблем у сфері публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення.

4. Принцип розвитку, або діалектичний принцип – розглядає будь-яке явище соціального життя, той чи інший процес в розвитку з погляду основних законів діалектики. Цей принцип є складною системою, яка складається з більш простих принципів, таких як принцип єдності історичного і логічного, принцип шляху від абстрактного до конкретного, від явища до суті, принцип критеріальності практики і т.д. Даний принцип дозволить розглянути сам процес розвитку публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення, які виникають у зв’язку з невпинним технічним прогресом.

5. Принцип синергізму – передбачає розробку дієвого механізму отримання високого і постійно зростаючого ефекту синергії. Тобто цей принцип дозволяє виділити в дослідженні такі важливі ефекти як: дифузія – проникнення ідей в сусідні області; резонанс, коли ідея стимулює зміни в сусідній області. Принцип синергізму стимулює творче мислення і інтуїцію. Даний принцип дозолить нам творчо підійти до визначення напрямків оптимізації публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення.

Використання даних принципів допомагає уникнути суб’єктивності та неточності при проведенні дослідження, орієнтує на все сторонній аналіз досліджуваного об’єкту. Відповідно до цих принципів, завдання публічної

адміністрації полягає у створенні прозорості та одночасної доступності адміністративних послуг, забезпеченні належного їх рівня під час обслуговування клієнтів.

Реалізація принципів можлива за умови використання методів дослідження, таких як: аналіз, синтез, абстрагування, індукція та дедукція.

Аналіз – це прийом мислення, пов'язаний із розподілом об'єкта на складові частини, сторони, тенденції розвитку і способи функціонування з метою їх вивчення. Синтез – це протилежна операція, яка полягає в поєднанні частин в одне ціле з метою отримання знань про ціле шляхом встановлення зв'язків і відносин, які об'єднують окремі частини в єдине ціле.

Абстрагування – це процес уявного виокремлення у контексті дослідження окремих ознак, властивостей і відношень конкретного предмета або явища, що цікавлять, та зосередити увагу на важливі властивості, ознаки та відносини.

Індукція – це метод пізнання, що оснований на формально-логічному розумовому висновку, який дає можливість одержати загальний висновок на основі аналізу окремих фактів. В основі індукції лежать індуктивні висновки, які наводять на думку на відкриття загальних закономірностей, але не дають достовірного знання.

Дедукція – це процес виведення висновку, що гарантовано слідує, якщо вихідні припущення істинні, то висновок на їх підставі є правильним. У дедуктивному висновку рух думки йде від загального висновку до окремих фактів.

Порівняння – це один з найбільш поширених методів пізнання. Воно дозволяє встановити схожість і відмінність предметів і явищ дійсності. В результаті порівняння встановлюється спільне, що притаманне двом або кільком об'єктам. Порівняння є головним методом дослідження в роботі.

Окрім загальнонаукових методів, існують ще емпіричні методи дослідження – це спеціальні способи пізнання окремих областей, які

притаманні конкретній системі знань. Серед них можна виділити метод соціальної діагностики.

Соціальна діагностика – це процес дослідження соціального об'єкту або явища шляхом розпізнавання і вивчення причинно-наслідкових зв'язків, відносин, що характеризують стан об'єкту і тенденції розвитку. Система методів соціальної діагностики умовно поділяється на методи проведення діагностичного дослідження та методи аналізу діагностичної інформації.

Методи проведення діагностичного дослідження дозволяють отримати доволі достовірну інформацію про явище або об'єкт дослідження (збір інформації, робота з документами та статистичними матеріалами тощо).

Методи аналізу діагностичної інформації дозволяють аналізувати явище або об'єкт дослідження та навіть визначити пріоритетні проблеми для їх вирішення (порівняльний аналіз проблем, класифікація тощо).

Таким чином, стає зрозумілим, що для дослідження публічного адміністрування в органах державної реєстрація актів цивільного стану населення нам необхідно використовувати як загальнонаукові, так і емпіричні методи дослідження, а також дотримуватись таких принципів, як: об'єктивності, системності, історизму, розвитку та синергізму.

Отже, публічне адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану як процес має здійснюватись із дотриманням багатьох принципів. Ключовою проблемою розвитку публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану в Україні залишається забезпечення якості послуг, які надаються громадянам органами державної реєстрації актів цивільного стану населення. При цьому однією з головних законодавчих прогалин у вирішенні цієї проблеми, на думку багатьох науковців і практиків управління, є відсутність в Конституції України визначення понять «адміністративна послуга» і «публічна послуга».

РОЗДІЛ 2
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ

2.1. Правове забезпечення публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення

Під правовою основою організації й діяльності органів публічної влади та органів державної реєстрації актів цивільного стану населення розуміють систему нормативних актів, що визначають функції, компетенцію, форми і методи діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, а також їх структурних підрозділів. Для цих актів характерним є те, що правові норми, які в них містяться, є переважно імперативними.

«Органи реєстрації актів цивільного стану належать до системи органів виконавчої влади, робота яких координується Кабінетом Міністрів України. Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади. Кабінет Міністрів України здійснює виконавчу владу безпосередньо та через міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим та місцеві державні адміністрації, спрямовує, координує та контролює діяльність цих органів» [36]. Кабінет Міністрів України відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою України, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України у межах, передбачених Конституцією України.

До системи центральних органів виконавчої влади, що координуються Кабінетом Міністрів України, входить Міністерство юстиції України [41]. У свою чергу, «Міністерство юстиції України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, державну політику з питань банкрутства, у сфері

електронних довірчих послуг, нотаріату, організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації обтяжень рухомого майна, державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб-підприємців, реєстрації статуту територіальної громади м. Києва, реєстрації статутів Національної академії наук та національних галузевих академій наук, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності, у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, у сфері правової освіти населення; забезпечує формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації» [32]. Міністерство юстиції України у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Для того, щоб з'ясувати місце та роль Міністерства юстиції України в системі органів державної реєстрації актів цивільного стану необхідно також визначити функції державного органу. Функції, що реалізуються Міністерством юстиції у сфері державної реєстрації актів цивільного стану за їхнім призначенням можна класифікувати на функції загального значення і спеціальні функції [6]. Функції загального значення виконуються Міністерством юстиції України для реалізації як завдань державної реєстрації актів цивільного стану, так і для проведення в життя інших завдань, що покладаються на даний орган, а саме: «Міністерство юстиції поряд із функціями загального значення виконує найважливіші функції, що стосуються сфери державної реєстрації актів цивільного стану: готує пропозиції щодо проведення правової реформи у сфері реєстрації актів

цивільного стану, разом з міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, науковими установами проекти концепцій розвитку законодавства та їх наукове обґрунтування з урахуванням світового досвіду; розробляє за дорученням Кабінету Міністрів України та з власної ініціативи проекти законів та інших нормативно-правових актів, що стосуються державної реєстрації актів цивільного стану; здійснює правову експертизу (готує висновки) щодо відповідності Конституції та законам України, вимогам нормо проектувальної техніки проектів законів, інших актів законодавства з питань державної реєстрації актів цивільного стану, що подаються на розгляд Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, а також нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим; здійснює експертизу (готує висновки) щодо відповідності acquis communautaire проектів законів та інших нормативно-правових актів, що за предметом регулювання належать до державної реєстрації актів цивільного стану, відносини в яких регулюються правом ЄС; готує зауваження і пропозиції щодо прийнятих Верховною Радою України законів при їх підготовці для подання на підпис Президентові України; розробляє пропозиції щодо удосконалення законодавства з питань державної реєстрації актів цивільного стану та у встановленому порядку подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України; надає роз'яснення законодавства, що регулює відносини реєстрації актів цивільного стану державним органам, підприємствам, установам та організаціям, готує за дорученням Кабінету Міністрів України правові висновки з відповідних питань» [6].

У системі нормативно-правових актів, що визначають організацію роботи органів державної реєстрації актів цивільного стану населення, можна виділити декілька рівнів залежно від їх юридичної сили, змісту, дії у просторі та за колом осіб: 1. Конституція (Основний Закон) України [14] – нормативний акт вищої юридичної сили, політико-правовий за своєю природою, що визначає найбільш важливі аспекти державного і суспільного ладу, у тому

числі закріплює систему органів державної влади і місцевого самоврядування, форми народовладдя, принципи організації та діяльності органів публічної влади, функції та компетенцію вищих органів державної влади. 2. Закони України: «Про державну службу» [28], «Про місцеве самоврядування в Україні» [40], «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» [27], «Про адміністративні послуги» [26]. 3. Підзаконні нормативно-правові акти, що визначають статус і порядок роботи органів публічної влади, їх структурних підрозділів та органів державної реєстрації актів цивільного стану населення: акти центральних органів виконавчої влади, що регламентують організаційні питання внутрішньовідомчого та міжвідомчого характеру. 4. Накази Міністерства юстиції України: «Про затвердження Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні» [33], «Про затвердження Типового положення про відділи державної реєстрації актів цивільного стану міжрегіональних управлінь Міністерства юстиції України» [35], «Про затвердження Типового положення про відділи державної реєстрації актів цивільного стану головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі» [35], «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів у сфері державної реєстрації актів цивільного стану» [30], «Про запровадження пілотного проекту щодо подання заяв у сфері державної реєстрації актів цивільного стану через мережу Інтернет» [29].

Певною особливістю вітчизняного законодавства у сфері державної реєстрації актів цивільного стану населення є наявність типових нормативно-правових актів, які регламентують організаційні питання діяльності однорідних органів публічної влади та їх посадових осіб. Прикладами таких актів можуть слугувати прийняті в останні роки Типовий регламент місцевої державної адміністрації, типові положення про окремі структурні підрозділи центральних і місцевих органів виконавчої влади. Прийняття таких актів спрямоване на забезпечення однакового вирішення найбільш складних

організаційних питань, досягнення злагодженості в діях однорідних ланок публічної влади, недопущення волюнтаризму та суб'єктивізму в діях посадових осіб.

Близьким до типових є Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади, в якому зібрано норми, що регламентують спільні організаційно-правові аспекти діяльності усіх центральних органів виконавчої влади. Загальне положення виступає основою для розробки окремих положень про кожний з центральних органів виконавчої влади, які потім затверджуються указами Президента України.

Слід особливо відзначити, що в загальний системі нормативних правових актів, які регламентують організацію роботи органів державної реєстрації актів цивільного стану та органів публічної влади, левову частку становлять підзаконні акти. На жаль, багато з них офіційно не оприлюднюються, оскільки, як вважають, не стосуються безпосередньо основних прав і свобод громадян. Це ускладнює доступ широких кіл громадськості до цих актів і породжує значну кількість перешкод у налагодженні взаємодії органів публічної влади з населенням.

Отже, підсумовуючи вищенаведену інформацію, звертає на себе увагу факт неузгодженості законодавства щодо найменування органів, які здійснюють державну реєстрацію актів цивільного стану. Так, усупереч Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» в Кодексі України про адміністративні правопорушення вживається визначення «державні органи реєстрації актів цивільного стану» (ст.ст. 212, 255) замість «органи державної реєстрації актів цивільного стану» [12]. На жаль, законодавством не передбачено будь-яких положень про роль публічного адміністрування в органах ДРАЦС населення. Така ситуація потребує вирішення, шляхом внесення змін до законодавства України.

2.2. Структура механізму публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення

Механізми публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану – це спеціальні засоби, що забезпечують здійснення регулюючого впливу публічних адміністрацій на соціально-економічні територіальні системи різних рівнів (села, селища, райони у містах, міста, райони, області, Автономна республіка Крим, уся країна) з метою забезпечення гідних умов життєдіяльності людей, що проживають у державі, та громадян України, що тимчасово проживають за її межами.

У складі механізмів публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану за системами владних суб'єктів виділяють державні механізми публічного адміністрування, механізми здійснення публічного адміністрування через органи місцевого самоврядування та механізми взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування (Додаток Б).

Забезпечення плідної взаємодії державних органів влади та системи місцевого самоврядування є досить актуальним завданням удосконалення системи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, бо на сьогодні виникає багато проблем, що пов'язані із перетинанням їхніх функціональних зон на місцевому рівні управління державою, а також складністю взаємоузгодження інтересів, які вони представляють. Для забезпечення цієї взаємодії потрібна ціла низка механізмів, що повинна забезпечити співпрацю, наприклад, районних державних адміністрацій та сільських (селищних) рад, обласних державних адміністрацій та міських рад обласних центрів, центральних органів влади та обласних рад тощо. Ці механізми мають бути досить гнучкими, враховувати можливість виникнення великого спектру проблемних ситуацій, які вони мають врегульовувати, щоб не виникало необхідності постійно змінювати їх

залежно від ступеня розвитку суперечностей між різними органами державного управління та місцевого самоврядування.

При побудові державних механізмів публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення, механізмів управління розвитком обласних та районних соціально-економічних комплексів країни через органи місцевого самоврядування та механізмів взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування необхідно враховувати сучасні тенденції до децентралізації системи публічного адміністрування та можливі зміни у законодавстві, що регламентує діяльність органів влади на місцевому рівні.

Таким чином, за особливостями побудови механізми публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану поділяються на цільові (спрямовані на досягнення певної мети) механізми публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану, механізми функціонування системи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану на різних етапах суспільного розвитку країни та механізми здійснення процесу публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану різними владними органами та окремими посадовими особами.

Цільові механізми публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану використовуються як органами державної влади, так і органами місцевого самоврядування як знаряддя для здійснення цілеспрямованих перетворень у функціонуванні або розвитку конкретних об’єктів публічного адміністрування. Частіше за все механізми цього типу трактуються як сукупність способів, методів, важелів, через які суб’єкт публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану впливає на об’єкт чи групу об’єктів управління для досягнення певної мети. При цьому кожний цільовий механізм публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану являє собою сукупність

спеціально підібраних для розв'язання наявних суперечностей та вирішення проблемної ситуації взаємоузгоджених методів управління, через використання яких здійснюється практичний вплив органів публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану на соціально-економічну територіальну систему країни, її підсистем або елементів для забезпечення досягнення конкретної мети, що сприятиме розвитку всієї системи або її складових в обраному стратегічному напрямку із додержанням низки визначальних принципів.

Чинний механізм функціонування системи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану представляє структуру системи публічного адміністрування, яка відповідає діючому законодавству, наявні зв'язки між її підсистемами та усіма органами, що входять до їх складу, а також особливості функціонування системи публічного адміністрування та взаємодію між її елементами. На сьогодні система публічного адміністрування в Україні складається з органів державної влади (Президент, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, їх територіальні представництва, місцеві державні адміністрації, органи юстиції України) та органів місцевого самоврядування (обласні, районні, міські, районні в містах (у разі їх створення), сільські та селищні ради), що знаходяться у безперервній взаємодії, виконуючі покладені на них функції.

Складовими структури механізму зазвичай визначаються: суб'єкт і об'єкт управління; цілі, принципи, функції, методи, інформація, технологія та технічні засоби.

Суб'єкт і об'єкт є найпершими елементами механізму управління, саме їх взаємодія відображена у нормативних документах, що регламентують вплив держави на будь-яку сферу життєдіяльності суспільства.

Головною рисою суб'єкта державного управління є наявність у нього певної компетенції і владних повноважень, які дають змогу втілювати свою волю у формі управлінських рішень, керівних команд, обов'язкових до

виконання. Відповідно об’єкт державного управління зобов’язаний підкорятися владній волі суб’єкта і в обов’язковому порядку виконувати його рішення.

Суб’єкт управління – система, наділена певною компетенцією і державно-владними повноваженнями, що дозволяють їй втілювати свою волю у форму керівних команд чи рішень, обов’язкових для виконання, тобто це система, що управляє.

У державному управлінні до суб’єктів управління належать: органи виконавчої влади (уряд, міністерства, державні комітети, інші центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації); керівники і керівний склад цих органів (політичні діячі; посадові особи; службові особи, які наділені державно-владними повноваженнями).

Об’єкт управління – це система, яка підпорядковується владній волі суб’єкта управління і виконує його рішення, тобто система, якою управляють.

Важливою складовою управлінського механізму є принципи, їх дотримання забезпечує створення умов для ефективного прояву об’єктивних законів. Для механізмів державного управління важливим є урахування як управлінських принципів, так і тих, що стосуються певної галузі, пов’язаних з законами функціонування економіки чи соціуму або окремих сфер його життєдіяльності.

Технологія публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану являє собою детальний опис дій, що мають бути послідовно, у належний спосіб та із застосуванням конкретних засобів та прийомів здійснені суб’єктом публічного адміністрування (організацією чи конкретною посадовою особою) для досягнення певної мети. Чітко прописані у технології процедури здійснення публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану регламентують напрямок та послідовність дій працівників, виключають використання неефективних

прийомів, надають керівникам впевненості щодо раціональності дій підлеглих та отримання бажаного результату.

2.3. Концептуальні підходи до органів державної реєстрації актів цивільного стану населення в умовах реформування

На сьогодні систему органів державної реєстрації актів цивільного стану становлять Міністерство юстиції України, відділи державної реєстрації актів цивільного стану його територіальних органів, які безпосередньо проводять державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу у випадках, передбачених законом, зміни імені, смерті, та виконавчі органи сільських, селищних і міських (крім міст обласного значення) рад, яким у встановленому законом порядку делеговано повноваження щодо державної реєстрації народження, шлюбу та смерті.

У попередні роки Міністерство юстиції одним із пріоритетних напрямів своєї роботи визначило впровадження концепції децентралізації влади та забезпечення своєчасної передачі на місцевий рівень повноважень у сфері державної реєстрації.

Так, у 2015 році Верховною Радою прийнято законодавчі акти щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та бізнесу.

У результаті проведеної роботи у період з 1 січня 2016 року до 30 квітня 2016 року функції органів юстиції у зазначених сферах державної реєстрації були поступово передані на місця, що дозволило максимально наблизити адміністративну послугу до її споживача.

Наступним необхідним кроком в умовах державної політики щодо наближення до громадян адміністративних послуг є передача органам місцевого самоврядування на місця повноважень у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

Урядом схвалено та подано на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації та наближення до громадян адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану» (реєстр. № 6150 від 28 лютого 2017 року), розробником якого є Міністерство юстиції.

Проектом Закону пропонується:

– здійснити оптимальний розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципом децентралізації, значно розширивши повноваження виконавчих органів сільських, селищних та міських рад щодо надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану;

– скоротити строки розгляду заяв у відповідній сфері, запровадити принцип екстериторіальності з прийому відповідних документів та можливість їх подання в електронній формі;

– визначити розмір адміністративного збору за надання послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану тощо.

Зазначені зміни дадуть можливість створити максимально зручні умови для отримання фізичними особами адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

Разом з тим за останні 2 роки у сфері державної реєстрації актів цивільного стану Міністерством юстиції України запроваджено нові сервіси для громадян для спрощення процедур надання послуг у відповідній сфері та наближення їх до громадян.

Так, з 20 липня 2015 року запроваджено пілотний проект, який дає змогу фізичним особам подавати заяви до всіх відділів державної реєстрації актів цивільного стану через мережу Інтернет з використанням веб-порталів

«Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану» та «Он-лайн будинок юстиції».

Громадяни отримали змогу:

– подавати заяви через мережу Інтернет з використанням електронного цифрового підпису або звернення щодо формування таких заяв;

– здійснювати попередній запис на відвідування відділу державної реєстрації актів цивільного стану;

– сплачувати державне мито та плату за послугу в режимі он-лайн.

З 20 листопада 2015 року реалізовано електронний сервіс проставлення Міністерством юстиції України апостилю на офіційних документах, що видаються органами юстиції та судами, а також на документах, що оформляються нотаріусами України за допомогою програмних засобів ведення Електронного реєстру апостилів.

На сьогодні такі документи до територіального органу Міністерства юстиції (фронт-офісу) можна подати за місцем свого перебування у будь-якій області, без потреби витрачати кошти і час на поїздку до Києва.

Будь-яка особа за допомогою мережі Інтернет може безоплатно перевірити факт видачі апостилю у режимі он-лайн.

З серпня 2015 року батьки отримали можливість оформити свідоцтво про народження своєї дитини безпосередньо в закладі охорони здоров’я, де приймались пологи. Крім того, під час державної реєстрації народження дитини відділи державної реєстрації актів цивільного стану здійснюють прийом документів для реєстрації місця проживання новонародженої дитини для їх подальшого подання до органів реєстрації (у тому числі під час прийому документів про державну реєстрацію народження в закладах охорони здоров’я).

З липня 2016 року запроваджено пілотний проект щодо державної реєстрації шлюбу у скорочені строки за обраним заявниками місцем, який

спрямований на забезпечення реалізації гарантованого державою права на шлюб. Проект, яким охоплено 58 населених пунктів, надав можливість:

– жінці та чоловіку зареєструвати шлюб у визначені ними строки та бажаний час за обраним ними місцем;

– отримати послугу з організації проведення державної реєстрації шлюбу на підставі договору, укладеного із суб'єктом господарювання – юридичною особою публічного права, що її надає;

– не підтверджувати поважну причину для реєстрації шлюбу до спливу місячного терміну;

– усунути корупційні ризики.

Більше 21 тисячі пар скористалися пілотним проектом з часу його запровадження, що свідчить про неабияку популярність цієї послуги та попит її серед населення.

Міністерство юстиції України продовжує впроваджувати необхідні для суспільства зміни. 28 лютого 2017 року у Верховній Раді України зареєстровано внесений Кабінетом Міністрів України законопроект про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» (№ 6150), розробником якого є Міністерство юстиції України.

Вказаний документ забезпечить наступні зміни у сфері державної реєстрації актів цивільного стану:

1. Децентралізація повноважень. У рамках реалізації політики децентралізації, окрім відділів державної реєстрації актів цивільного стану, які входять до структури Міністерства юстиції України, послуги у сфері державної реєстрації актів цивільного стану на місцях зможуть надавати і органи місцевого самоврядування.

2. Відхід від радянських стандартів. Новий законопроект передбачає ліквідацію норм обов'язкового терміну державної реєстрації шлюбу (30 днів), що надасть змогу громадянам бути вільними у своєму виборі та реєструвати шлюб сьогодні, завтра або через рік.

3. Передбачено зміни щодо порядку розірвання шлюбу, яке можливо буде здійснити в адміністративному порядку, навіть, якщо подружжя має спільних дітей. Розірвання шлюбу подружжям, яке має дітей, здійснюватиметься виключно за наявності нотаріально посвідченого договору про те, з ким із батьків будуть проживати діти; яку участь у забезпеченні створення умов для життя братиме той з батьків, хто буде проживати окремо. Також має бути визначеним питання про утримання дітей та розмір аліментів на дитину.

4. Нормою вказаного законопроекту передбачено, що жінка, яка народила дитину не перебуваючи у шлюбі та не маючи чоловіка, який готовий визнати батьківство по відношенню до новонародженої дитини, не зобов'язана вписувати в свідоцтво про народження дитини дані про неіснуючого як фізично, так і юридично батька дитини.

Крім того з метою надання максимально якісних та зручних послуг громадянам передбачена можливість подавати заяви у сфері держаної реєстрації актів цивільного стану в електронному вигляді.

Отже, підсумовуючи наведену систему органів державної реєстрації актів цивільного стану, їх повноваження та особливості функціонування, а також аналіз нормативних актів із цього питання, слід звернути увагу на окремі положення щодо реформування органів та перспектив нормативного удосконалення та розвитку. Окрім того, слід зазначити, що на теперішній час в Україні в рамках проведення адміністративної реформи активно впроваджується підхід децентралізації. В умовах децентралізації вбачається за доцільне підтримати питання розширення повноваження виконавчих органів сільських, селищних та міських рад, а також територіальних громад, щодо надання адміністративних послуг, зокрема й у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, що сприятиме максимальному наближенню таких адміністративних послуг до споживача (суб'єкта звернення).

РОЗДІЛ 3
ПРАКСЕОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ

3.1. Порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення

Проблеми становлення публічного адміністрування в умовах трансформації державного управління є предметом вивчення багатьох зарубіжних і вітчизняних науковців і практиків. Досвід, отриманий століттями, дав основу для формування публічного адміністрування (public administration) як науки, положення якої реалізовано в багатьох країнах Заходу на рівні європейської цивілізованої моделі. В основі цієї моделі лежать принципи демократичності, правової свободи громадян, де більш активне суспільство бере участь у політичних процесах. Результати її функціонування свідчать, що ефективність змін у системі публічного адміністрування прямо пропорційна змінам у житті громадськості, тому уряди західних країн постійно вдосконалюють концепцію управління в своїх країнах. Упровадження новітніх управлінських практик в інституційних, соціально-економічних сферах сприяють результативній та ефективній діяльності в державному секторі, підвищуючи якість надання адміністративних і публічних послуг. Запроваджуються новітні технології, зростають ресурси та методи користування Інтернетом, активно працюють засоби масової інформації, відбувається демократизація суспільства, що також впливає на розвиток публічного адміністрування.

У XXI ст. публічність відіграє основну роль у владній структурі. Громадськість значно розширила межі взаємовідносин із владою: збільшився

простір публічної комунікації, населення має змогу безпосередньо брати участь в управлінні державними процесами. Постійно зростає ефективність публічного адміністрування, що полягає у кращому співвідношенні витрат на прийняття та реалізацію управлінських рішень і очікуваного результату.

Налагодження роботи публічної сфери (адміністрування) підлягає під відповідальність держави, яка має забезпечити соціальний добробут суспільства. У державному управлінні соціальний аспект є найголовнішим.

Широке розуміння поняття «публічне адміністрування» в сучасній вітчизняній науковій літературі відповідає поняттю «державне управління» [8].

Публічне адміністрування реалізується публічними службовцями, які працюють у публічних організаціях і виконують широке коло завдань.

Відповідно до «Концепції реформування публічної адміністрації в Україні» компетенція публічних службовців обмежується виконанням організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій: «публічними службовцями є особи, що обіймають адміністративні посади, пов’язані з виконанням організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій» [46].

Для науки публічного управління (адміністрування) характерно як мінімум три глобальних підходи: ринково-ліберальний, який сформульований у концептуальних моделях «нового менеджменту», «оновленого управління», що спирається на ринкову модель, у якій громадянин виступає у ролі споживача або клієнта; ліберально-комунітаріаністський, що розвивається в концепції «політичних мереж» і спирається на розвиток структурних взаємовідносин (договірних) між політичними інститутами держави і суспільства, які визнають рівність громадян як і інших суб’єктів мережі; демократичного громадянства, що спирається на особливе «рецептивне» адміністрування, яке має служити громадянину, а не клієнту і споживачу (до

останнього напряму належать концепція «рецептивного адміністрування») [11].

Швидкий розвиток міжнародного курсу України та євроінтеграційних процесів у системі публічного адміністрування в органах ДРАЦС є невід'ємною частиною дослідження. Аналіз наукових джерел і чинного українського законодавства стосовно реалізації адміністративних процедур свідчить, що адміністративно-процедурне законодавство України, є підзаконним, нині має недостатньо збалансований характер та не повністю відповідає стандартам адміністративних процедур європейського типу [49, с. 114].

Отже, публічне адміністрування в органах ДРАЦС:

– є невід'ємним засобом забезпечення прав, свобод та законних інтересів фізичних осіб, яка здійснюється на основі Конституції, Законів України та інших нормативно-правових актів;

– здійснюється суб'єктами публічної адміністрації в межах правової форми діяльності, необхідної для реєстрації актів цивільного стану, шляхом внесення інформації до Державного реєстру актів цивільного стану з обов'язковістю видання свідоцтва про державну реєстрацію;

– є адміністративною діяльністю публічної адміністрації, що здійснюється шляхом надання адміністративних послуг, містить сприяльне публічне адміністрування та забезпечувальне адміністративне провадження, що пов'язане із забезпеченням нормального існування приватних осіб і забезпечення публічного інтересу держави.

Державну реєстрацію актів цивільного стану громадян України, які проживають або тимчасово перебувають за кордоном, здійснюють дипломатичні представництва і консульські установи України [25, с. 52]. Але, слід звернути увагу на те, що за своїм міжнародно-правовим станом консульства не мають повноважень дипломатичного представництва [1, с. 158]. Консульська установа (генеральне консульство, консульство,

віцеконсульство, консульське агентство, консульський відділ дипломатичного представництва України), відповідно до Консульського статуту України реєструє акти цивільного стану громадян України [37]. Відповідну функцію виконавчої влади реалізує безпосередньо консул. Крім того, ч. 2 ст. 33 Консульського статуту України уповноважує консула приймати клопотання громадян України, які постійно проживають у його консульському окрузі, про внесення змін, виправлень і доповнень до записів актів цивільного стану, про відновлення втрачених записів, а також про зміни прізвища, імені та по-батькові і надсилає їх на розгляд компетентним органам. Консул також реєструє юридичні факти народження або смерті громадян України на морському або повітряному судні.

Міністерство юстиції України та Міністерство закордонних справ України спільно визначають порядок державної реєстрації актів цивільного стану консульською установою. На теперішній час діє інструкція цих центральних органів виконавчої влади, затверджена їх спільним наказом від 23 травня 2001 р. [31].

Стаття 58 Закону України «Про міжнародне приватне право» визначає проблему визнання дійсності шлюбів, укладених за межами України. Частина 1 ст. 58 цього ж Закону передбачає: «шлюб між громадянами України, між громадянином України та іноземцем, між громадянином України та особою без громадянства, укладений за межами України відповідно до права іноземної держави, є дійсним в Україні за умови дотримання щодо громадянина України вимог Сімейного кодексу України стосовно підстав недійсності шлюбу» [38].

Громадяни України можуть укладати шлюб за кордоном у відповідних органах іноземної держави. Усі такі шлюби будуть визнаватися дійсними в Україні за умови дотримання законодавства держави, в якій вони укладаються. Маються на увазі як матеріальні, так і формальні умови укладення шлюбу. Єдиною умовою для визнання в Україні дійсними шлюбів українських громадян за кордоном є відсутність перешкод для укладення шлюбу.

Законодавством передбачається, що шлюб між іноземцями, між іноземцем та особою без громадянства, між особами без громадянства, укладений відповідно до права іноземної держави, є дійсним в Україні. Питання дійсності регулюється також міжнародно-правовими актами,197 наприклад, Гаазькою конвенцією про укладення шлюбу та визнання дійсності шлюбів 1978 року, що ратифікована в Україні [13].

У багатьох країнах визнається тільки шлюб, укладений у відповідних державних органах (Бельгія, Нідерланди, Німеччина, Франція, Швейцарія, Японія та ін.). У деяких державах допускається укладення шлюбу лише в релігійних установах (наприклад, Ізраїль, Іран, Ірак, Кіпр, Ліхтенштейн та ін.). Також поширеним є підхід, згідно з яким самі особи можуть обрати форму укладення шлюбу – державну реєстрацію чи релігійний обряд (Австралія, Англія, Бразилія, Іспанія, Італія, Канада та ін.). Але дуже важливим є чітке дотримання процедури реєстрації шлюбу, що чітко визначена законодавчими актами.

Щодо загальних правил реєстрації шлюбу необхідно зазначити, що згідно з § 1312 Цивільного статуту Німеччини посадова особа органу реєстрації актів цивільного стану під час укладення шлюбу зобов'язана запитати кожного з осіб, що вступають у шлюб, чи бажають вони укласти між собою шлюбний союз, і після їхньої ствердної відповіді проголосити, що із цього моменту вони в силу закону пов'язані юридично значущим шлюбом. Відповідно до § 1317 Статуту присутність двох повнолітніх свідків є однією з обов'язкових формальних умов шлюбу. Посадова особа органу реєстрації актів цивільного стану зобов'язана внести запис про укладення шлюбу до книги реєстрації шлюбів [23].

В Англії особистий Закон, що застосовується до матеріальних умов укладення шлюбу, розуміється як Закон місця проживання, а форма укладення шлюбу визначається за законом місця його укладання.

До особливостей реалізації адміністративних процедур щодо реєстрації шлюбу можна визначити, зокрема, ту особливість, що у низці держав допускається не тільки подання заяви, але й укладення шлюбу через представника (Іспанія, Панама, Перу).

У Франції відповідно до чинного законодавства шлюб укладається публічно у присутності представника органу реєстрації актів цивільного стану – реєстратора актів цивільного стану, за місцем проживання або місцем постійного перебування (не менше місяця) одного з подружжя. Особливістю процедури реєстрації шлюбу є такий окремий етап, який передбачає умову, згідно з якою перед реєстрацією шлюбу реєстратор актів цивільного стану робить оголошення, вивішуючи афішу на двері мерії, в якій міститься інформація про майбутні подружжя: імена, прізвища, вік, професію, місце проживання або місце постійного перебування, а також вказується місце проведення одруження. Зазначена афіша має залишатися на дверях мерії протягом 10 днів. Одруження відбувається в зазначений майбутнім подружжям день, після закінчення терміну, встановленого для оголошення, у приміщенні мерії у присутності не менше двох і не більше чотирьох свідків. В акті про реєстрацію шлюбу про це має бути зроблено відповідний запис [7].

Цивільний закон Латвійської Республіки допускає дві форми укладення шлюбу – державну і релігійну. Якщо було укладено шлюб, то особи протягом 14 днів зобов'язані повідомити у відділ реєстрації актів громадянського стану, на території якого відбулося одруження. Заява про бажання вступити в шлюб подається особисто до відділу реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання однієї або іншої особи, або за місцем проживання їх батьків. Якщо особи, що вступають у шлюб, належать до православної, євангельсько-лютеранської, старообрядницької, методистської, римсько-католицької, баптистської конфесії, конфесії адвентистів сьомого дня або віруючих в Мойсея (іудаїстів) і бажають укласти шлюб у духовної особи своєї конфесії,

то в такому разі вона повинна мати дозвіл керівництва відповідної конфесії. Окрім того, факт одруження завжди обов'язково має бути оприлюднено [18].

Як майже в усіх зарубіжних країнах, так і в Україні, за умов державної реєстрації шлюбу у випадку, коли один із наречених є іноземцем, мають місце певні додаткові особливості такої процедури. Перед прийняттям рішення щодо можливої реєстрації шлюбу проводиться додатковий етап процедури, на якому детально перевіряються відомості та факти чесності та відкритості намірів зареєструвати шлюб. Такий порядок спрямовано на виключення реєстрації фіктивного шлюбу, коли подання відповідної заяви викликано не взаємними намірами одружитися та створити родину, а певними корисними цілями та особистими бажаннями (матеріальне збагачення, отримання можливості законного перебування у країні тощо). Згідно з законодавчими нормами Турецької Республіки при реєстрації шлюбу громадянина з іноземцем уповноважений суб'єкт державного органу може провести додаткову співбесіду з майбутнім подружжям. Метою такої бесіди є отримання додаткових відомостей про наречених, що дасть можливість переконатися у чесності намірів реєстрації шлюбу.

Також можна аналізувати та детально вивчити процедуру встановлення батьківства як в Україні, так і в зарубіжних країнах. Необхідно звернути увагу на те, що міжнародний захист прав дитини являє собою сукупність міжнародно-правових та міжнародних норм, що регулюють співробітництво держав у забезпеченні захисту прав дітей [4, с. 85].

Загалом, адміністративна процедура встановлення батьківства у багатьох зарубіжних країнах є універсальною. Пріоритетом у процедурах встановлення батьківства є забезпечення прав та законних інтересів дитини [54]. Так, у європейських країнах встановлення батьківства може бути реалізовано двома шляхами.

Перше – це добровільне визнання батьківства, коли батько дитини звертається до уповноважених органів з відповідною заявою. Уповноважений

державний орган вивчає звернення, аналізує надану інформацію, вивчає доказову базу. Уповноважений державний орган детально вивчає обставини справи, аналізує правове становище дитини та керується, у першу чергу, її інтересами. Друге – це визнання батьківства у судовому порядку.

Одним із основних міжнародних правових актів, що визначає основні ідеї та принципи реалізації встановлення батьківства у країнах Європи можна вважати Європейську конвенцію про правовий статус дітей, народжених поза шлюбом 1975 р. [10]. Згідно з Конвенцією установлення материнства стосовно кожної дитини, народженої поза шлюбом, ґрунтується лише на факті народження дитини, тоді як згідно зі ст. 3, батьківство стосовно кожної дитини, народженої поза шлюбом, може бути підтверджене або встановлене шляхом добровільного визнання або за рішенням суду.

Вивчаючи досвід США у питанні встановлення батьківства, можна зазначити, що основним актом є Уніфікований закон про батьківство. За законом вважається, що діти, народжені у шлюбі, є дітьми цього подружжя. Якщо ж батьки не перебувають у шлюбі, батьківство, як правило, встановлюється шляхом добровільного усиновлення дітей їхнім батьком. Батько підписує і подає заяву до офіційного органу штату. В окремих штатах діє менш офіційний порядок, наприклад, укладення письмового чи навіть усного договору. Якщо ж батьки дитини не перебувають у шлюбі, і питання про батьківство є предметом спору, матір подає цивільний позов про встановлення батьківства [3, с. 33].

Щодо встановлення батьківства в зарубіжних країнах, то, варто зазначити, що у випадку, коли факт батьківства заявляє іноземець, мають місце певні особливості. Уповноважений суб’єкт державного органу може проводити додаткові перевірки, вимагати надання доказів, що можуть підтвердити знайомство з матір’ю дитини. За наявності певних сумнівів суб’єкт прийняття рішення може ініціювати проведення ДНК експертизи. Пріоритетом у таких процедурах є виключно інтереси дитини.

Головна суть публічного адміністрування в органах ДРАЦС, бути приязною до громадян, оскільки вони платять податки й мають право очікувати ретельного, термінового й ввічливого вирішення їхніх справ. Такий підхід висуває певні вимоги, яким мають відповідати державні службовці для виконання своїх функцій. Ці вимоги розцінюються як необхідні кроки, що повинна здійснити держава назустріч суспільству. Проте в такому разі йдеться про державне адміністрування, яке має бути наближене до суспільних вимог, а не про публічне (суспільне), адже суспільство не може адмініструвати само себе [15].

Іншим змістовним навантаженням наділяють публічне адміністрування ті, хто передбачають у ньому обов'язкову демократичну складову –так зване демократичне врядування. Зокрема, відомий західний учений і філософ Дж. Міль у своєму есе «Про свободу» указав, що врядування є водночас і величезною силою, яка впливає на людські душі, і сукупністю заходів з організації суспільного життя. На його думку, суспільство, де панує варварська сваволя, за якої кожен індивід живе для себе, хіба що зрідка підкоряючись зовнішньому контролю, практично не здатне хоч трохи просунутися у своєму цивілізаційному розвитку доти, доки його члени не навчаться покорі. Тому врядування над таким суспільством має полягати й у тому, щоби примусити його коритися [20].

Ключовою проблемою розвитку публічного адміністрування в органах ДРАЦС в Україні є недостатнє забезпечення якості послуг, що надаються громадянам органами виконавчої влади та місцевого самоврядування. При цьому однією з головних законодавчих прогалин у вирішенні даної проблеми, на думку багатьох науковців та практиків управління, є відсутність у чинній Конституції України визначення термінів «адміністративна послуга» та «публічна послуга», що спонукає тлумачити ці поняття в контексті ідеології державного управління як системи, спрямованої на надання послуг населенню. У розвинених демократичних країнах таку ідеологію викладено у

спеціальних актах, таких як: «Хартія громадян» (Великобританія, Індія), «Хартія державних службовців» (Італія) або «Хартія клієнтів» (Бельгія) тощо. Запровадження стандартів публічних послуг разом із системою показників та інструментарієм вимірювання ступеня реалізації встановленого стандарту в Європі вважають практичним виконанням конституційного права громадян на отримання загальнодоступних публічних послуг однакового рівня та якості.

Російські дослідники системи оцінювання державних та муніципальних послуг стверджують, що публічними слід вважати послуги, які надаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування під час безпосередньої взаємодії з клієнтами (споживачами) [21, с. 77]. З іншого боку, публічні послуги також можуть надаватися неурядовими, комерційними та некомерційними організаціями, яким було делеговано державними органами надання цих послуг.

Вчені зазначають, що слід розділяти державні публічні та державні адміністративні послуги. До перших зараховують послуги, які направлені на зовнішніх (по відношенню до держави) клієнтів; другі – ті, що спрямовані на інші державні та муніципальні органи [21, с. 81-85]. При цьому якість послуг науковці пропонують розглядати з двох позицій: з позиції змісту одержаних результатів; з позиції комфортності умов одержання послуги [21, с. 99].

Аналізуючи стан справ щодо управління якістю послуг у системі публічного адміністрування України, слід зазначити, що важливим кроком до покращення якості державно-управлінської діяльності стало запровадження в діяльності органів виконавчої влади системи управління якістю ISO 9001-2001 (Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2006 р. № 614 «Про затвердження Програми запровадження управління якістю в органах виконавчої влади») [34]. Дана система є інструментом для вирішення організаційних проблем і базується на вимогах нормативних документів, що регулюють внутрішню діяльність органів виконавчої влади. Вона покликана гарантувати здатність апарату органу державної влади досягти поставлених

перед ним цілей. Ключовим для створення системи управління якістю є визначення «споживач»і «послуги». Перехід до нової ідеології державної служби, в якій є «замовник» і «споживач» послуг, а не «прохач», як було до останнього часу, вимагає від представників органів виконавчої влади особливої професійної та етичної культури і покладає на них підвищену відповідальність за прийняті рішення чи надані послуги.

Проблема розвитку публічного адміністрування в органах ДРАЦС в Україні є недостатньо дослідженою у зв'язку з тим, що в науковій літературі не відпрацьовано єдиного підходу до трактування сутності публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення, у нормативно-правових документах не визначено зміст цього поняття і таких, що є спорідненими (адміністративна послуга, публічна послуга, публічні функції тощо). Водночас окремі питання є достатньо висвітленими, це стосується реалізації влади, розвитку місцевого самоврядування, взаємодії суб'єкта і об'єкта управління, підвищення якості послуг тощо. Але практика вимагає розробки нових підходів, що базуються на принципах комплексності і системності, використанні світового досвіду, запровадженні напрацювань теорії і практики менеджменту базових структур.

Незважаючи на динамічний розвиток теорії публічного адміністрування, залишається немало відкритих наукових проблем. До них можуть бути віднесені питання: про оптимальне співвідношення централізації та децентралізації; раціональної ієрархії відносин у системі державного адміністрування; розподілу влади між державою і органами самоврядування, ефективності і якості державного управління, світового досвіду, накопиченого теорією і практикою публічного адміністрування, до національних умов розвитку держави; також висвітлення понять, завдань та функцій публічного адміністрування в органах ДРАЦС.

Діяльність органів державної виконавчої влади і органів місцевого самоврядування в сучасній Україні має ознаки публічного адміністрування,

що пов’язано із зміною характеру відносин з юридичними і фізичними особами у зв’язку з розвитком ринкової економіки та демократизацією суспільства.

Підводячи підсумок аналізу зарубіжної практики реалізації адміністративних процедур реєстрації шлюбу, варто відзначити, що, з метою удосконалення та розвитку процесу реалізації процедур реєстрації шлюбу, а також ефективного функціонування органів ДРАЦС в Україні, важливим є врахування адміністративно-політичного розвитку держави, звернення уваги на досвід зарубіжних країн щодо реалізації адміністративних процедур.

Впровадження в наше законодавство зарубіжних практик стане позитивним фактором у справі реформування у питанні поліпшення стану адміністративних процедур, а також забезпечення конституційних прав, свобод та законних інтересів громадян у взаєминах з органами публічного управління та адміністрування.

3.2. Тенденції розвитку системи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення в контексті цифрової трансформації

Інформатизація всіх сторін життєдіяльності сучасного суспільства обумовлює необхідність проведення багатовимірних наукових досліджень. Особливої уваги заслуговують вивчення процесів взаємодії існуючих, впроваджуваних і перспективних форм інформаційно-комунікаційних відносин: інформації, інформаційних ресурсів, систем та технологій роботи із інформацією, як ресурсом розвитку і засобами комунікації, особливо, мобільними, які впливають на всю сукупність політико-правових і економічних відносин людини в суспільстві. Новітні ідеї і програми подальшої інформатизації країни, безумовно, додають процесам розвитку людини, суспільства і держави, як феномену сучасності актуальності віртуальної і

можливість опанування можливостей національної інформаційно-комунікаційної сфери, однак, вимагають своєчасної науково-технічної і правової розробки принципово нових адекватних політико-правових механізмів роботи із інформацією, інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ), системами штучного інтелекту.

Велике значення у державному управлінні має оптимальне співвідношення централізації та децентралізації у побудові структури управління. Централізоване управління має такі переваги: покращується контроль та координація; узгоджуються інтереси груп; ефективно використовується центральний апарат. До недоліків централізованого управління слід віднести: збільшується час прийняття рішень; подавляється ініціатива; затримується підвищення кваліфікації управлінців.

Основним завданням сучасної держави є створення найбільш сприятливих умов для реалізації прав і свобод громадян. У контексті реалізації права громадян на ефективне управління, необхідно усвідомлювати, що ефективність цього процесу багато в чому залежить не тільки від наявності всього комплексу необхідних законів, що забезпечують організаційну й економічну самостійність адміністративно-територіальних утворень, але і від розуміння населенням своїх прав і можливостей у здійсненні публічного адміністрування, від дійсної спроможності цими правами грамотно скористатися. Для реальної здатності реалізувати права на ефективне публічне управління необхідне виконання таких умов як, по-перше, наявність механізмів здійснення права, тобто наявність органів, утворюваних населенням для реалізації своїх прав у вирішенні місцевих питань, процедур прямого волевиявлення (референдуми, конференції, збори) або залежності від населення утворюваних їм органів (вибори, форми контролю); по-друге, наявність можливості здійснення права, тобто наявність фінансово-економічної бази для забезпечення реальної самостійності населення і дієздатності утворюваних їм органів; по-третє, наявність усвідомленої волі в

здійсненні права, тобто активна участь у процесі організації місцевого самоврядування не тільки держави (через офіційні рішення його органів і реалізацію їхніми посадовими особами), але і населення (через широку участь у процесі, зацікавленість у його результаті).

Уваги вимагають питання розбудови інформаційного права, оскільки само базове поняття «інформація» багатозначне і багатовимірне (від найбільш загального філософського – інформація є віддзеркалена різноманітність об'єктивного світу, до найбільш приватного прикладного – інформація є відомостями, які є об'єктом переробки), і закономірності отримання і перетворення інформації в засобах електронної комунікації ще мало вивчені [47], проте слід зауважити, що, на сьогоднішній день, є ряд праць, присвячених вивченню питання про цифрову трансформацію в системі публічного управління, зокрема це роботи вчених, як зарубіжних (наприклад, Васильєва О.Г., Кононенко Д.В., Кешелава А.В., Мельникова Т.С., Зінченко А.О. та ін.), так і вітчизняних – Баштанник В.В. [2], Гавкалова Н.П. [5], Соснін О.В., Кононець М.О. [47], Скорик О.О., Рябоконь Н.П. тощо.

Цифрова трансформація – це спроба інтегрувати, організувати та змінити структуру даних і процесів для їх повної реалізації в цифровому середовищі.

Шляхом перетворення Державного агентства з питань електронного урядування України 02 вересня 2019 року було створене Міністерство цифрової трансформації України.

Міністерство цифрової трансформації України (Мінцифри) – центральний орган виконавчої влади, який відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, відкритих даних, національних електронних інформаційних ресурсів, інтероперабельності – взаємодії мережевих систем базі уніфікованих інтерфейсів або протоколів, впровадження електронних послуг та розвиток цифрової грамотності громадян. Міністерство є центральним засвідчувальним органом у сфері

електронних довірчих послуг. Також до компетенції Міністерства належить розвиток широкосмугового доступу до Інтернету, телекомунікаційних мереж та ІТ-індустрії [39].

Мінцифра працює над створенням «держави у смартфоні», що поєднує в собі мобільний додаток та портал державних послуг. Одним з важливих завдань міністерства є розвиток цифрової грамотності громадян, саме тому 21 січня 2020 року в Мінцифрі запускають курси з цифрової освіти.

Міністерство цифрової трансформації забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері електронних довірчих послуг і виконує функції центрального засвідчувального органу.

Функції та повноваження центрального засвідчувального органу визначено у Статті 7 Закону України «Про електронні довірчі послуги», відповідно до якої Мінцифра:

– здійснює визначені законом повноваження у сферах електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації;

– надає адміністративну послугу шляхом внесення юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, які мають намір надавати електронні довірчі послуги, до Довірчого списку;

– погоджує розроблені надавачами електронних довірчих послуг порядки синхронізації часу зі Всесвітнім координованим часом (UTC);

– погоджує плани припинення діяльності кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг;

– приймає та зберігає документовану інформацію, сформовані сертифікати (зокрема посилені, кваліфіковані) відкритих ключів, реєстри чинних, блокованих та скасованих сертифікатів відкритих ключів у разі припинення діяльності кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг;

– розглядає пропозиції (зауваження) суб'єктів відносин у сфері електронних довірчих послуг щодо удосконалення державного регулювання сфери електронних довірчих послуг;

– надає суб'єктам відносин у сфері електронних довірчих послуг консультації з питань, пов'язаних з наданням електронних довірчих послуг;

– інформує відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги» про обставини, які перешкоджають діяльності центрального засвідчувального органу;

– проводить оцінку стану розвитку сфери електронних довірчих послуг за результатами проведення аналізу інформації про діяльність постачальників електронних довірчих послуг та засвідчувального центру;

– забезпечує взаємне визнання українських та іноземних сертифікатів відкритих ключів та електронних підписів, що використовуються під час надання юридично значущих електронних послуг;

– здійснює інші повноваження у сферах електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації, визначені законом.

Міністерством юстиції України відповідно до наказу від 09.07.2015 № 1187/5 «Про порядок роботи веб-порталу «Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану» запроваджений пілотний проект, який надає можливість громадянам через мережу Інтернет подати до відділу державної реєстрації актів цивільного стану заяви про державну реєстрацію актів цивільного стану, про внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання, про повторну видачу свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та витягів з Державного реєстру актів цивільного стану громадян; надіслати до відділів державної реєстрації актів цивільного стану скан-копії документів, необхідних для державної реєстрації актів цивільного стану, внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання, у форматі, придатному для роздрукування або зчитування цих документів в електронному вигляді; здійснити попередній

запис на відвідування відділу державної реєстрації актів цивільного стану громадян із зазначенням зручних дати і часу; оплатити з використанням платіжних систем послуги відділів державної реєстрації актів цивільного стану громадян; отримати консультації працівників відділу державної реєстрації актів цивільного стану населення [43].

Користуючись Веб-порталом «Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану» охочі можуть подати заяву про державну реєстрацію шлюбу, зміну імені, розірвання шлюбу та видачу повторних свідоцтв, записатися на прийом щодо реєстрації народження або смерті, та мають можливість вибрати, будь який відділ державної реєстрації актів цивільного стану, переглянути зображення залу урочистих подій та забронювати зручний час для проведення державної реєстрації (Додаток В). Також заяву про надання витягів з Державного реєстру актів цивільного стану громадян. Крім того, через веб-сайт можна надіслати скан-копії документів, оплатити послуги, попередньо записатися на відвідування відділу реєстрації актів цивільного стану, а також отримати он-лайн консультацію спеціаліста [29].

У січні 2020 року була запущена послуга єМалятко в тестовому режимі у 11 містах України. Проект єМалятко дозволяє отримати 10 послуг в 1 при народженні дитини одразу в пологовому будинку.

Серед них:

– Державна реєстрація народження дитини;

– Реєстрації місця проживання народженої дитини;

– Призначення допомоги при народженні дитини;

– Реєстрація народженої дитини в електронній системі охорони здоров'я;

– Реєстрація народженої дитини у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків;

– Отримання посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї;

– Визначення походження народженої дитини, батьки якої не перебувають у шлюбі між собою;

– Визначення належності дитини до громадянства України;

– Присвоєння дитині унікального номера запису в Єдиному державному демографічному реєстрі;

– Призначення допомоги багатодітним сім'ям.

До проблемних питань цифрової трансформації (цифровізації), що вимагають актуалізації, відносяться такі:

– відсутність концепцій, програм цифрового розвитку галузей/секторів;

– відсутність механізмів управління інтеграційними процесами в умовах цифрової трансформації (цифровізації);

– низький рівень розвитку цифрової інфраструктури та забезпечення захищеності цифрових процесів;

– відсутність системи державної підтримки організацій, що здійснюють впровадження цифрових технологій (навіть у сфері високотехнологічного бізнесу та ІКТ).

Це є і викликом для регіонів, які на даному етапі, перш за все повинні вирішувати завдання у напрямі ефективної підготовки кваліфікованих кадрів і залучення на свої підприємства професіоналів. Для цього владі важливо визначитися з пріоритетними галузями і підтримувати місцеві виробничі екосистеми, у тому числі, формуючи необхідну освітню базу.

Тому, цілком логічно зробити висновок, що трансформаційна складова розвитку системи публічного управління в органах ДРАЦС населення визначається через низку практичних завдань. Це, по-перше, аналіз стану теоретико-методологічного забезпечення трансформаційних процесів в системі публічного управління в органах ДРАЦС населення в умовах європейських інтеграційних процесів. По-друге, дослідження історичних засад, тенденцій та особливостей впливу сучасних інтеграційних процесів на

національні системи публічного управління, обґрунтування періодизацію розвитку системи «наддержавних інтеграційних процесів», розкриття базових інституціональних й теоретичних засад адміністративно-правового регулювання в такій системі. По-третє, уточнення змісту поняття «управління в системі наддержавних інтеграційних процесів», теоретичне обґрунтування концепції формування моделі публічного управління в органах ДРАЦС населення (на рівні національної держави) в контексті сучасних інтеграційних процесів.

ВИСНОВКИ

У роботі сформульовано загальні результати дослідження публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення.

1. Окреслено ґенезу публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення. Виявлено три етапи розвитку державної реєстрації актів цивільного стану: період Київської Русі; період Української Радянської Соціалістичної Республіки та період становлення незалежності України. Встановлено, що державна реєстрація актів цивільного стану здійснюється з метою забезпечення реалізації прав фізичної особи та офіційного визнання і підтвердження державою серед іншого фактів народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті, з якими пов’язано виникнення, зміну та припинення певних правових відносин між фізичними особами та державою. Публічне адміністрування у сфері державної реєстрації актів цивільного стану здійснюють такі суб'єкти, як безпосередньо Міністерство юстиції України, Головні управління юстиції та районні управління юстиції Міністерства юстиції України. Однією з особливостей юстиції є багато об’єктність у сфері управління органами державної реєстрації актів цивільного стану населення.

2. Охарактеризовано загальнотеоретичні підходи до поняття «публічне адміністрування» та сформувати визначення «публічне адміністрування в діяльності органів державної реєстрації актів цивільного стану населення» та встановлено, що під публічним адмініструванням доцільно розуміти цілеспрямовану взаємодію публічних адміністрацій з юридичними та фізичними особами з приводу забезпечення реалізації законів та підзаконних актів і виконання частини основних функцій: орієнтуючого планування, що визначає бажані напрямки розвитку, створення правових, економічних та інших умов для реалізації інтересів учасників взаємодії, розподілу праці, кооперування та координування діяльності, моніторинг результатів.

Враховуючи це, публічне адміністрування у сфері державної реєстрації актів цивільного стану в Україні – це адміністративна діяльність суб'єктів публічної адміністрації із внесення інформації у Державний реєстр актів цивільного стану, з метою обліку та надання йому законної чинності (легітимності), що здійснюється на основі реалізації норм адміністративного права в процесі надання публічною адміністрацією адміністративних послуг.

3. Досліджено методи та принципи публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення. Визначено, що публічне адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану як процес має здійснюватись із дотриманням багатьох принципів. Ключовою проблемою розвитку публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану в Україні залишається забезпечення якості послуг, які надаються громадянам органами державної реєстрації актів цивільного стану населення. При цьому однією з головних законодавчих прогалин у вирішенні цієї проблеми, на думку багатьох науковців і практиків управління, є відсутність в Конституції України визначення понять «адміністративна послуга» і «публічна послуга».

4. Проаналізовано специфіку правового забезпечення публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення. Виявлено факт неузгодженості законодавства щодо найменування органів, які здійснюють державну реєстрацію актів цивільного стану. Так, усупереч Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» в Кодексі України про адміністративні правопорушення вживається визначення «державні органи реєстрації актів цивільного стану» замість «органи державної реєстрації актів цивільного стану». На жаль, законодавством не передбачено будь-яких положень про роль публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення. Така ситуація потребує вирішення, шляхом внесення змін до законодавства України.

5. Досліджено структуру механізму публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення. З'ясовано, що технологія публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану являє собою детальний опис дій, що мають бути послідовно, у належний спосіб та із застосуванням конкретних засобів та прийомів здійснені суб'єктом публічного адміністрування (організацією чи конкретною посадовою особою) для досягнення певної мети. Чітко прописані у технології процедури здійснення публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану регламентують напрямок та послідовність дій працівників, виключають використання неефективних прийомів, надають керівникам впевненості щодо раціональності дій підлеглих та отримання бажаного результату.

6. Розкрито концептуальні підходи до реформування органів державної реєстрації актів цивільного стану населення. Виявлено, що система органів державної реєстрації актів цивільного стану, їх повноваження та особливості функціонування, а також аналіз нормативних актів із цього питання, слід звернути увагу на окремі положення щодо реформування органів та перспектив нормативного удосконалення та розвитку. Окрім того, слід зазначити, що на теперішній час в Україні в рамках проведення адміністративної реформи активно впроваджується підхід децентралізації. В умовах децентралізації вбачається за доцільне підтримати питання розширення повноваження виконавчих органів сільських, селищних та міських рад, а також територіальних громад, щодо надання адміністративних послуг, зокрема й у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, що сприятиме максимальному наближенню таких адміністративних послуг до споживача (суб'єкта звернення).

7. Охарактеризовано зарубіжний досвід публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення з метою виокремлення найкращих міжнародних практик для запозичення Україною.

Встановлено, що впровадження в наше законодавство зарубіжних практик стане позитивним фактором у справі реформування у питанні поліпшення стану адміністративних процедур, а також забезпечення конституційних прав, свобод та законних інтересів громадян у взаєминах з органами публічного управління та адміністрування.

8. Досліджено тенденції розвитку публічного адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення в контексті цифрової трансформації. Виокремлено низку практичних завдань, через які визначається трансформаційна складова розвитку системи публічного управління в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення, а саме: 1) аналіз стану теоретико-методологічного забезпечення трансформаційних процесів в системі публічного управління в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення в умовах європейських інтеграційних процесів; 2) дослідження історичних засад, тенденцій та особливостей впливу сучасних інтеграційних процесів на національні системи публічного управління, обґрунтування періодизацію розвитку системи «наддержавних інтеграційних процесів», розкриття базових інституціональних й теоретичних засад адміністративно-правового регулювання в такій системі; 3) уточнення змісту поняття «управління в системі наддержавних інтеграційних процесів», теоретичне обґрунтування концепції формування моделі публічного управління в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення (на рівні національної держави) в контексті сучасних інтеграційних процесів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Административное право России : учебник / под. ред. А.П. Коренева. Москва : Изд-во «Щит-М», 1998. 312 с.

2. Баштанник В.В. Формування нової парадигми публічного управління в умовах трансформаційних змін. *Проблеми розвитку публічного управління в Україні*: матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (06-07 квітня 2017 р., м. Львів) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В.С. Загорського, доц. А.В. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2017. С. 23-26.

3. Бернхем В. Розділ XIII «Сімейне право» з книги Вільяма Бернхема «Вступ до права та правової системи Сполучених Штатів Америки». Право США. 2012. № 1–2. С. 12–53.

4. Волкова Н. Міжнародно-правовий захист сімейних прав та інтересів дитини європейським судом із прав людини. *Jurnalul juridic national: teorie şi practică*. 2018. Februarie. P. 84–87.

5. Гавкалова Н.Л. Трансформація публічного адміністрування в Україні та його особливості. *Публічне управління: виклики XXI століття*: зб. тез XIII Міжнар. Наук. Конгресу, Д88. 21-22 березня 2013 р. Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2013. С. 165-166.

6. Голосніченко І.П., Черненко Л.М. Органи виконавчої влади, як суб’єкти надання послуг державної реєстрації актів цивільного стану. URL: http://ela.kpi.ua/jspui/handle/123456789/5253.

7. Гражданский кодекс Франции (Кодекс Наполеона) / пер. с фр. В. Захватаева. Киев : Истина. 2014. 280 с.

8. Демократичні стандарти врядування й публічного адміністрування : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 4 квіт., 2008 р., Львів. : Ч. 1 / ред. : В. С. Загорський ; А. В. Ліпенцев ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. − Л., 2008. − 561 с.

9. Енциклопедія державного управління: у 8 т. Т. 8: Публічне врядування / наук.-ред. кол.: В. С. Загорський [та ін.]. Львів: ЛРІДУ, НАДУ, 2011. 712 с.

10. Європейська конвенція про правовий статус дітей, народжених поза шлюбом : Конвенція від 15 жовтня 1975 р. № ETS85 / Рада Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_568.

11. Зарубіжний досвід публічного адміністрування : метод. рек. / авт. кол. : Н. М. Мельтюхова, В. В. Корженко, Ю. В. Дідок та ін. ; за заг. ред. Н. М. Мельтюхової. К. : НАДУ, 2010. 28 с.

12. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. No 8073-X / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10.

13. Конвенція про укладення шлюбу та визнання дійсності шлюбів від 14 березня 1978 р. № 995_916 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_916.

14. Конституція України. *Відомості. Верховної Ради України (ВВР)*. 1996. № 30. Ст. 141. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text.

15. Куйбіда М., Парфенюк О. Формування понятійного апарату як складової частини інституційного розвитку державної служби України. *Вісн. держ. служби України*. 2008. № 3. С. 34-39.

16. Купряшин Г. Л. Государственный менеджмент: возможности и ограничения. *Государственное управление. Электронный вестник*. 2003. № 1. URL : http://www.spa.msu.ru.

17. Мальковская И. А. Трансформация государства и эволюция публичного администрирования в условиях глобализации (актуализация европейского опыта для России). *Вест. Рос. ун-та дружбы народов*. (Серия “Политология”). 2006. № 8. С. 27-43. URL : www.humanities.edu.ru/db/msg/81505.

18. Международное частное право: Иностранное законодательство / предисл. А.Л. Маковского; сост. и научн. ред. А.Н. Жильцов, А.И. Муранов. М.: "Статут", 2000. С. 393-395.

19. Мироненко О. М., Горбатенко В. П. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. Київ: Академія, 2010. 456 с.

20. Міль Дж. С.Про свободу : есе / пер. з англ. К. : Основи, 2001. 366 с.

21. Мониторинг государственных и муниципальных услуг в регионе как стратегический инструмент повышения качества регионального управления: опыт, проблемы, рекомендации / С.И. Неделько, А.В.Осташков, С.В.Матюкин и др. ; под общ. ред. В.В. Маркина, А.В. Осташкова. М., 2008. 321 с.

22. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с.

23. Німецьке цивільне уложення. URL: http://booksnow1.scholarsportal.info/ebooks/oca9/23/germancivilcod00germ/germancivilcod00germ.pdf.

24. Новий тлумачний словник української мови: у 4 т.; 4200 слів / уклад.: В. Яременко, О. Сліпушко. Київ: Аконіт, 2000. Т. 3 (О–Р). 927 с.

25. Погребняк О.Г. Система органів державної реєстрації актів цивільного стану та їх повноваження в сучасних умовах. *Development of legal sciences: problems and solutions* : International scientific-practical conference (Kaunas, Lithuania 27–28 apr. 2018). Kaunas : Vytautas magnus university, 2018. P. 52–54.

26. Про адміністративні послуги: Закон України від 06 вересня 2012 року № 5203-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text.

27. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 року № 2398-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17/stru#Stru.

28. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text.

29. Про запровадження пілотного проекту щодо подання заяв у сфері державної реєстрації актів цивільного стану через мережу Інтернет: Наказ Міністерства юстиції України від 09 липня 2015 року № 1187/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0812-15#Text.

30. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів у сфері державної реєстрації актів цивільного стану: Наказ Міністерства юстиції України від 29 серпня 2018 року № 2825/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0979-18#Text.

31. Про затвердження Інструкції про порядок реєстрації актів громадянського стану в дипломатичних представництвах та консульських установах України : Наказ Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України від 23 травня 2001 р. № 32/5/101 / Міністерство юстиції України та Міністерство закордонних справ України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0473-01.

32. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. No 228. / Кабінет Міністрів України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF.

33. Про затвердження правил державної реєстрації актів цивільного стану: Наказ Міністерства юстиції України від 18 жовтня 2000 року № 52/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0719-00#Text.

34. Про затвердження Програми запровадження управління якістю в органах виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.05.2006 р. № 614. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/614-2006-%D0%BF#Text.

35. Про затвердження Типового положення про відділи державної реєстрації актів цивільного стану міжрегіональних управлінь Міністерства

юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 11 квітня 2016 року № 1079/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0536-16#Text.

36. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794-VII. / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18.

37. Про консульський статут України : Указ Президента України від 02 квітня 1994 р. № 127/94. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/127/94.

38. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 р. № 2709-IV / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15.

39. Про Міністерство цифрової трансформації України: Положення від 18 вересня 2019 року № 856. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#n12.

40. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text.

41. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 / Кабінет Міністрів України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF.

42. Про порядок виплати державному реєстраторові і працівникові органу державної реєстрації актів цивільного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 08 вересня 2015 року № 754. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/754-2015-%D0%BF#Text.

43. Про порядок роботи веб-порталу «Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану»: Наказ Міністерства юстиції України від 09 липня 2015 року № 1187/5. URL: https://minjust.gov.ua/m/4295.

44. Реєстрація. Словник української мови: в 11 томах. Том 8. 1977. С. 485. URL : http://sum.in.ua/s/rejestracija.

45. Рейни Х. Дж. Анализ и управление в государственных организациях : пер. с англ. / Х. Дж. Рейни. 2-е изд. М. : ИНФРА-М, 2002. 402 с.

46. Реформа публічної адміністрації в Україні: проекти концепції та законів / Центр політико-правових реформ ; [упоряд. І. Коліушко, В. Тимощук]. К. : Фокус-Ю, 2006. 192 с.

47. Соснін О.В., Кононець М.О. Про значення точного розуміння понять про інформацію і комунікацію в публічному управлінні. *Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ*: збірник тез доповідей ІІІ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 19 листопада2019р. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. С. 80-83.

48. Старилов Ю. Н. Курс общего административного права. М.: НОРМА–ИНФРА М), 2002. Т. 1: История. Наука. Предмет. Нормы. Субъекты. 728 с.

49. Сущенко Д. Проблематика правового регулювання здійснення адміністративних процедур. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 8. С. 111–115.

50. Чатченко О. Є., Ткаченко О. П. Публічне адміністрування. Х. : ХДУХТ, 2017. 125 с.

51. Чернов С. І., Гайдученко С.О. Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності). Х.: ХНУМГ, 2014. 97 с.

52. Шаров Ю. П. Інноваційні інструменти публічного адміністрування: європейський контекст. *Публічне управління: теорія та практика* : зб. наук. пр. Асоціації д-рів наук з держ. упр. Харків: ДокНаукДержУпр. 2010. № 1. С. 5–9.

53. Heather Draper Paternity testing: a poor test of fatherhood. *Taylor & Fransis Online.* 09 Dec 2009. P. 407–418. URL: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09649060903430264.

54. Michele Zaman, Alissa Koski Child marriage in Canada : a systematic review. Plos one. March 3, 2020. URL: https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0229676.

55. Public Administration Review. (May – Jun., 1996). Vol. 56. № 3– P. 247-255.

56. Registration of a Marriage. *German Missions in the United States.* URL: https://www.germany.info/us-en/service/04-FamilyMatters/marriage-registration/911862.

57. Steven J. Balla Administrative procedures and political control of the bureaucracy. *American Political Science Review.* Volume 92, Issue 3. September 1998, P. 663–673.

58. Wilson W. The study of Administration. *Political science quarterly.* 1977. Vol. 2. № 1 (June). P. 197–222.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця

Основні теорії управління суспільством і країною другої половини XX ст.

Період	Характеристика
XX ст. – кінець 80-х рр. XX ст.	Сформовується «традиційна модель» публічного адміністрування. Характеризується як адміністрування, що здійснюється під формальним контролем політичного керівництва, базується на бюрократичних принципах управління і наявності в органах публічного адміністрування постійних, нейтральних та безособових співробітників, котрі мотивуються тільки суспільними інтересами, однаково служать будь-яким правлячим суб'єктам і реалізують політику, обумовлену цими суб´єктами, не привносячи в неї нічого свого
20 – 50-ті рр. XX ст.	Вклад у публічне адміністрування фундаментальних праць Дж. Муні і А. Рейлі, Л. Гьюлика і Л. Урвіка, що були пов'язані з бурхливим зростанням державних установ у період реформ Нового курсу Ф. Рузвельта. За ними послідкували роботи У. Бенніса і Ф. Слейтера, Р. Сейдмана. Важливу роль, і не лише у вдосконаленні державного регулювання економіки, зіграли результати праці Дж. М. Кейнса – книги "Загальна теорія зайнятості, відсотка і грошей" (1936 р.). Вони також вплинули на публічне адміністрування в цілому. Дж. М. Кейнс виділяв головний недолік ринкової економіки – її схильність до періодичних економічних криз і безробіття. Його послідовники в 40 – 60-х роках XX ст. створили більш-менш стрункy концепцію економічної системи, регульованої як

	ринком, так і державою. Відбувається виділення структурних і функціональних елементів соціальної взаємодії, що підлягають дослідженню, а також їх статусу та ролі в системі публічного адміністрування (структурно-функціональний підхід). Необхідність виявити весь комплекс окремо взятих взаємозв'язків і взаємозалежності елементів, а також всієї державно-управлінської системи із зовнішнім середовищем, тобто із суспільством в цілому (системний підхід)
70-ті рр. XX ст.	На думку Г. Лассуелла та Д. Лернера, найбільшу користь управлінські науки можуть принести при розв'язанні проблем середнього рівня, таких, як прогнозування наслідків конкретних парламентських проектів або оцінювання економічної дії певних пропозицій з оподаткування (психологічний підхід)
80-90-ті рр. XX ст.	Починається відмова від традиційної моделі й упровадження нових моделей публічного адміністрування (гуманітарний та соціально-інженерний підходи). Представники дотримуються тієї думки, що в сучасному швидко змінюваному світі бюрократизація владних структур, що у багато разів підсилює негнучкість та інертність механізмів ухвалення і реалізації політичних рішень, має, як наслідок, зниження ефективності та дієздатності цих структур. Вони виявляються нездатними достатньо оперативно реагувати на нові проблеми та потреби і ухвалювати відповідні рішення

ДОДАТОК Б

Таблиця 2.1

Структура механізму публічного адміністрування в органах ДРАЦС

Складові елементи	Опис
Механізм публічного адміністрування	Система органів виконавчої влади
	Сукупність правових норм, що регламентують організаційну структуру системи органів виконавчої влади і процеси її функціонування та розвитку
Типи механізмів публічного адміністрування	Економічний – механізм публічного адміністрування банківською, грошово-валютною, інвестиційною, інноваційною, кредитною, податковою, страховою діяльністю тощо.
	Мотиваційний – сукупність командно-адміністративних та соціально-економічних стимулів, які спонукають державних службовців до високоефективної роботи.
	Організаційний – об’єкти, суб’єкти публічного адміністрування, їх цілі, завдання, функції, методи управління та організаційні структури, а також результати їх функціонування.
	Правовий – нормативно-правове забезпечення: Закони України, постанови ВРУ, укази Президента України, постанови КМУ, а також методичні рекомендації, інструкції.

	Політичний – механізми формування економічної, соціальної, фінансової, промислової політики тощо.

ДОДАТОК В

Веб-портал «Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану» та види заяв, які можна подати

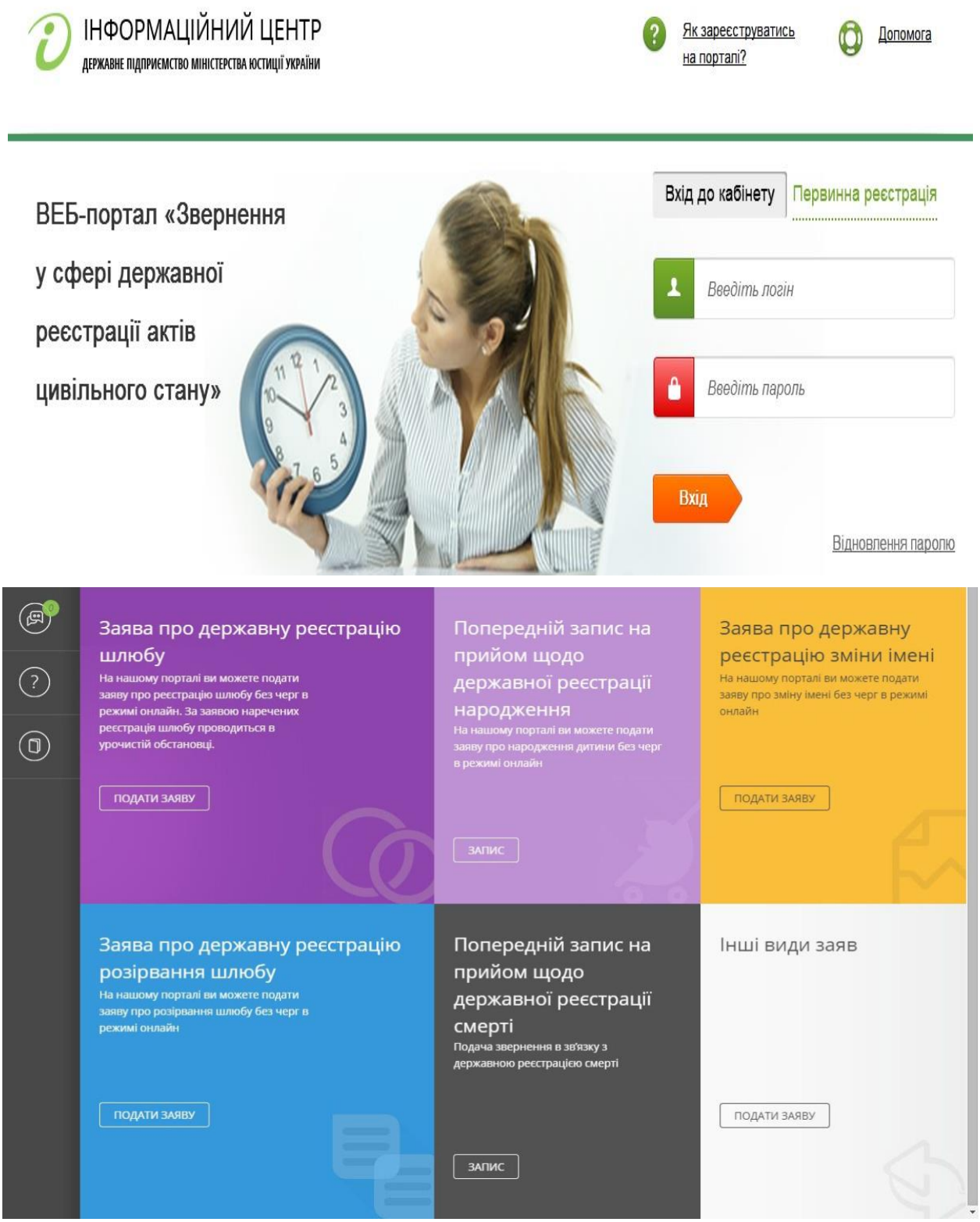

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Гудзовська Вікторія Володимирівна, студентка 2 курсу магістратури, форми навчання денної, факультету соціології та управління, спеціальність «публічне управління та адміністрування», адреса електронної пошти shivanova1996@gmail.com,

– підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Публічне адміністрування в органах державної реєстрації актів цивільного стану населення» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений;

– заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

– згоден на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата_____ Підпис_____ ПІБ (студент) Гудзовська В.В.

Дата_____ Підпис_____ ПІБ (науковий керівник) Бойко Г.В.